

ΠΑΝΔΩΡΑ

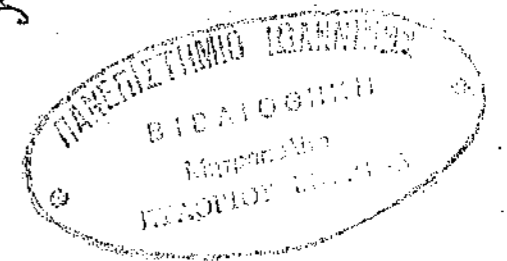
ΣΥΝΕΦΑΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

—1863—

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΑΠΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1862 ΜΕΧΡΙΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1863.

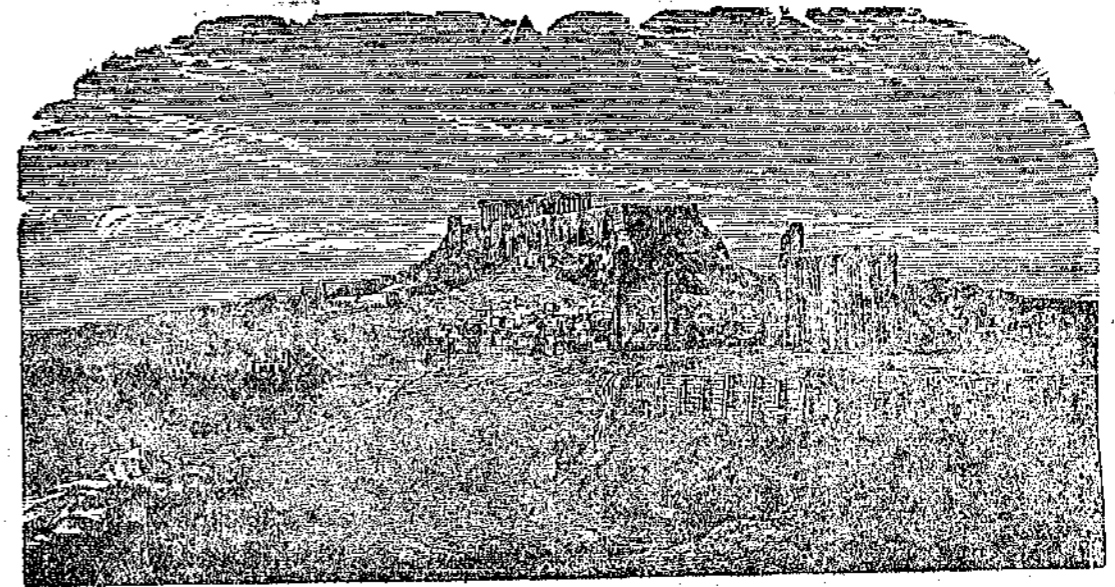

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

(Οδός Πειραιώς.)

1863.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΙΟΥΛΙΟΥ, 1862.

ΤΟΜΟΣ ΙΓ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 295.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΙΑΤΡΟΙ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

(Συνέχ. και τέλος. Ἴδε φυλλάδ. 294.)

—οοο—

Ὁ ἕτερος προκαταρκτικὸς τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης κλάδος, ἡ Χημία, ἐν Αἰγύπτῳ λαβοῦσα τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἀνάπτυξίν τῆς, ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὴν κλήσιν ἐδέξατο καὶ φέρει μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, διὰ τοῦ ὀνόματός τῆς δεικνύουσα τὴν καταγωγὴν τῆς, καθότι χημὶ ἐν τῇ ἐγχωρίῳ γλώσσῃ ἐκαλεῖτο ἀνέκαθεν ἡ χώρα τῶν Αἰγυπτίων· οὔτε τὸ ἀπὸ τῶν ὀμηρικῶν χρόνων μέχρι σήμερον ἐν χρήσει παρ' Ἕλλησιν ὄνομα Αἰγυπτos, οὔτε τὸ παρὰ τοῖς ἀσιανοῖς λαοῖς σύνθετος ὄνομα Μίσρα (*) ἦσαν γνωστὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἀλλ' ἡ χώρα των οὐσα μελάγγαιος καὶ μελάμβωλος (Ἡρόδ. II. 42 — Στεφ. Βυζ. ἐν λέξ. —) ἐκλήθη, ὡς πρῶτος παρατήρησε τοῦτο ὁ Πλούταρχος ΧΗΜΙΑ ἢ τοι μέλαινα γῆ (**), καὶ κατὰ διάλεκτον ΚΗΜΙ, ὡς καὶ νῦν ἐτι

(*) Μίσρα φοινικιστὶ, Μίσρα καὶ Μισραῖμ ἰβρατιστὶ, Μίσαρ καὶ Μάσαρ ἀραβιστὶ. — « Ἐκλήθη καὶ Μίσρα ἡ χώρα ἀπὸ Φοινίκων. » Στεφ. Βυζ. ἐν λέξει Αἰγυπτos.

(**) « Τῆς Αἰγύπτου ἐν ταῖς μάλιστα μελάγγειον οὖσαν, ὡς περὶ τὸ μέλαν τῶν ὀφθαλμῶν χημῖαν καλοῦσι. (Πλούταρχ. 16. καὶ ὀσιρ. 33.)

παρὰ τοῖς νεωτέροις ἐγχωρίοις Κόπταις Χημὶ καὶ Κημὶ ἢ Αἰγυπτos ὀνομάζεται.

Ὅθεν Χημία καὶ Χημεία ἢ κατ' ἐξοχὴν αἰγυπτία γνῶσις, ἡ μέλαινα ἐπιστήμη, κατὰ τὴν ἀρχικὴν τῆς λέξεως σημασίαν, ἦ τοι σκοτεινὴ καὶ μυστηριώδης, οὖσα ἱερὰ διδασκαλία, περὶ τὴν ὁποίαν μόνοι οἱ ἱερογραμματεῖς ἠσχολοῦντο, καὶ τῆς ὁποίας ἀπεκλείοντο οἱ ἀμύητοι, καθότι χημὶ ἐν αἰγυπτίῳ φωνῇ σημαίνει οὐχὶ τὸ μέλαν ἀπλῶς ἀλλὰ καὶ πᾶν σκοτεινὸν καὶ μυστηριώδες.

Ἡ Χημία μετὰ τὴν πτώσιν τῆς αἰγυπτιακῆς παιδείας καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἔθνους, ἐκπεσοῦσα τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας, παρεμορφώθη ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν, Ἀράβων καὶ Φράγκων εἰς Ἀλχημίαν (*). ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἀναφέρεται τὸ πρῶτον περὶ αὐτῆς ὑπὸ Ἰουλίου Φερμικοῦ Ματέρου ἐπὶ τῶν χρόνων Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου· ἀλλὰ τότε ἐσημαίνειν ἤδη οὐχὶ τὴν ἀρχέγονον καὶ πρωτότυπον αἰγυπτιακὴν χημίαν, ἀλλὰ μᾶλλον πυροσοφίαν καὶ μετέπειτα σπαγχειρικὴν καὶ χρυσοποιαν (**).

(*) Ἀλ—χημία· τὸ ἀλ ἐστὶν ἄρθρον ἀπλῶς τῆς ἀραβικῆς.

(**) Ἡ ἐπὶ Βυζαντινῶν, Ἀράβων καὶ Φράγκων πρακτικὴ χημία (χημεία καὶ χημῖα) εἰς ἀγρυπτικὴν μεταπεσοῦσα χρυσοποιαν ἐτυμολογεῖτο βεδιασμένως ἀπὸ ἑτέρας αἰγυπτιακῆς λέξεως χημὶ = ἰστία, ὡς πυροσοφία καὶ πυροτεχνία.

Άλλως τε η από τής τρίτης πρό Χριστού χιλιετηρίδος αποδεικνύεται εν Αίγυπτω βελουργία, και ο σύγχρονος διά μεταλλικών ουσιών χρωματισμός τής πέλου προς απομίμησιν διαφόρων πολυτίμων λίθων, σμαράγδων, αμυθίστων και μαργαριτών, εις τρόπον ώστε δυσκόλως διακρίνονται από των γνησίων τα πλαστά αυτά λιθίδια (Plin. Hist. nat. XXX. II. 12.) η διά φυτικών και μεταλλικών ουσιών πολυποικίλος βαφή των διαφόρων υφασμάτων, η γνώσις τής επενεργείας των οξέων επί των χρωμάτων, και τής δι' αλάτων προπαρασκευαστικής κατεργασίας των υφασμάτων πριν βαφώσι διά τής τελικής χρωματιστικής ύλης, αυτά μόνον και καθ' εαυτά εν ελλησφει άλλων αποδείξεων ήθελον αρκέσει προς διαβεβαιώσιν τής υπάρξεως τής χημίας εφαρμοσμένης εις τās τέχνας.

Άλλά και αι λοιπαι φυσικαι επιστημαι βοτανική, ζωολογία και ορυκτολογία προηγουντο ως βοηθητική, και προπαρασκευαστική τής Ιατρικής· περι ζωολογίας υπήρχον άπειρα Ιερατικά συγγράμματα (Ηλιόδοω. ΑΙΘ. ΙΙΙ.), η δε τής βοτανικής και ορυκτολογίας γνώσις παρ' Αίγυπτίους μαρτυρείται παρά πολλών Ελλήνων και Ρωμαίων συγγραφέων (*). Έτι δε και αυτή η μαθηματική και η αστρονομία επέδωκαν μέρος των προπαιδευτικών τής Ιατρικής επιστήμης γνώσεων (προβλ. Γαλην. περι κριτικ. ήμερ. ΙΙΙ.), διά τήν επιβροήν των αστρονομικών και μετεωρολογικών φαινομένων επί τής δημοσίου υγείας· ούτως οι Ιατροί ήσαν συγχρόνως και ώροσκόποι, εκ των φάσεων τής Σελήνης και των πλανητών τās κριτικās προς ταύς άλλους καταλογίζόμενοι των ασθεσιώντων ήμέρας (**), και των επιδημιών τās περιδικάς επανόδους ενστάσεις τε και ύφεσεις. Η επιστημονική αστρονομία εν τή τελειότητι αυτής ήτο άρχαιοτάτη παρ' Αίγυπτίους (προβλ. Αριστοτέλ. περι Ούρανοϋ Η. 12.), επί τής παρακμής δε των Αίγυπτιακών γραμμάτων, οτα η χημεία μετέπεσεν εις άλχημείαν μετέστη και η αστρονομία εις αστρολογία.

Διά των φυσικοϊστορικών γνώσεων έμφορώθη επί η από τον Ελληνικόν χέν, χύω=χωνεύω ως χωνευτική τέχνη, η επί τήλους από τον χήμη=χάμη ως ars separatio, destillatio, εξ ου και σπαγειρική κατά Παράκελσον από τον σπα και άγειρειν, ως τά διαστύτα συναγειρούσα και τά σύνθετα διασπύσα.

(*) Ο άνωτέρω μνημονευθείς γνωστικός πάπυρος εις χρακτικας δημοτικους εν τω Μουσείω του Λουγαδείου (Leyden) βρήκει φυσικοϊστορικών σημειώσεων· σελ. ε. γραμ. 31. «Η βοτάνη Άνωβία — — βλαστάνοσα εις πολλούς εκ των τόπων τά φύλλα αυτής. — σελ. εβ'. γραμ. 16, 17. «Αφρός Σελήνης έστι τις λίθος λευκή· αυτής τό όνομα εν γλώσση ξένη άφροσέλιος. — σελ. ιδ'. γραμ. 1. Σπλα— μένδρα έστι τις σαβρα μικρά, ούσα χρώματος τής καλαίνης λίθου. κλ.»

(**) Προβλ. Έλλην. πάπυρον τής συλλογής Δ' Άναστά-

τό επιστημονικώτερον και η φαρμακευτική, φαρμακολογία και συνταγολογία· πολλαι βοτάναι διά τās Ιατρικās των δυνάμεις έθεωρούντο Ιεραί και έφερον συμβολικās των Θεών τά όνόματα· ο κισσός έκάλειτο σχηνόσιρις η τοι φυτόν Οσίριδος, η σιδηρίτις άκρυον Ισίδος, η άρτεμισία καρδία Βουβάστιος, ο κράκος αίμα του Χώνος, τό πράσιον Ήρου σπέρμα, η σάλλα Τυφόνος όμμα, και τά όμοια. (Apulej. de virib. herb. IV.). Και επί των ρωμαϊκών χρόνων έτι πολλά σύνθετα Ιατρικά έφερον τό όνομα τής Ισίδος. (Γαλην. περι συνθ. φαρμ. των κατά γέννη.).

Περι τής Ιατρικής των Αίγυπτίων ύλης όλίγιστα διεσώθησαν ήμιν διασπαρμένα ένθεν κάκεισε παρά τοίς αρχαίοις Έλλησι και Ρωμαίοις συγγραφεύσι τής σάλλης χρήσις έγίνετο κατά του ύδρωπος, του όπου του σικίου κατά του οιδήματος των ποδών, του έπίου κατά τής μελαγχολίας και άλλων ψυχικών νόσων, του αδιάντου κατά τής κυνάγχης, κτλ.

Εκτός των βοτανών έγίνετο χρήσις και διαφόρων ζητινωδών ουσιών, τερβενθίνης και όμοίων, έλαίων άρωματικών και βαλσαμικών, οίνου κοινού και φοινικίου, έξους άρωματικού, κτλ. Εκ ζωικών ουσιών άπαντώμεν εις τήν Αίγυπτιακήν φαρμακολογίαν μέλι, γάλα γυναικός, αίγός και άρνόλακος, ούρον άνδρός, γυναικός, κόπρον ένου, αίγός, κροκοδείλου, αλόουρου και λέοντος, όρνιθων αποδύματα, μυρμηκων έλαιώδες άφέφημα, λίπος βοός, αίγός και γυπός, βουειν χολήν και νεόσφακτον αίμα· εν τούτοις του Πλανίου η διήγησις, ότι οι Αίγύπτιοι βασιλείς έγρώντο κατά τής ελεφαντιάσεως αίματι άνθρωπιών ήνω ως ειχός εσφαμένη, και υπό ταύτην έννοείται η διά άμυχών και σακαρισμίων εν καιρώ γινόμενων τής Αίγυπτίας ελεφαντιάσεως Θεραπεία. Εκ των μεταλλοειδών ύλων, μετάλλων και αλάτων έγίνετο χρήσις του ποταμιου και θαλασσιου ύδατος, του θαλασσιου άλατος, επικαλυμένου βαρείου, του Ιεροϋ άλατος η τοι νίτρου, του σιδήρου, κλπ. Του άετίου λίθου έγίνετο ένίοτε χρήση κατά του ύδρωπος και τυμπανίτου.

Άλλοτε όμίλησα περι των εν τή φαρμακευτική τής Αίγύπτου σταθμίων και μέτρων εν έκτάσει (Πανδώρα. φύλλ. 276. σελ. 244.), επαναλαμβάνω δε

ση εν τω μουσειω του Λουγαδείου υπ' αριθμόν 76. σελ. ια'. γραμ. 1. « Διμοκρίτου σφαίρα· προγυμναστικόν ζωή· και θανάτου. Ένωθη προς τήν 11 (σελήνην) άνέπεσε ο νοσός, και τό όνομα τό εκ γενετής συμψήρισον τήν 11 και βλίπε ποσει αι τριακάδες γίνονται, και τά περιλειπούμενα του αριθμού κατανόησον εις τήν σφαίραν. Και εν η ένω η ψήφος, ζήσαι· εν δε κάτω τελευτήσαι.»

α'	ε'	θ'
β'	ζ'	κ'
γ'	ιγ'	κγ'
δ'	ιδ'	κε'
ε'	ις'	κε'
θ'	ιδ'	κζ'
ε'	ισ'	κδ'
ς'	ιη'	κη'
η'	κα'	κθ'
ιβ'	κδ'	λ'

και πάλιν ότι μέτρα χωρητικότητας ήσαν τό "Τν γσον με δύο χόας άπτικοϋς, τό Λδκ, δωδέκατον του εν, ίσον τω έξέστη των Αττικιών, και ο Άρυστήρ (ούταχ Ιερογλυφ.) μέτρον μικρότερον πολλοστημόριον του Λδκ· σταθμία δε βάρους ήσαν η Μνα, η Ουγκία Χ, και η δραχμή +. εν τω παπύρω τής συλλογής Πασσαλάκουα, νυν εν τω Αίγυπτιακω του Βερολίνου μουσειω, (υπ' αριθμ. 1558.) περι ου άνέφερον άνωτέρω, υπάρχει μεταξύ των άλλων και μέγα μέρος του συνταγολογίου τής Αίγυπτιακής Ιατρικής σχολής· ο τίτλος τής άσθενείας επιγράφεται διά κυναβάσεως, και ακολουθοϋσι διάφοροι συνταγαι γεγραμμένοι διά μέλανος. Εσωτερικαι και εξωτερικαι άσθενείαι άπαντώνται αναμειξ και ένου συστηματικās τινος κατατάξεως· ούτως εν τή πρώτη σελίδι περιέχεται « Συνταγή προς εξόντωσιν τής ταινίας από τής κοιλίας », εν τή δευτέρα σελίδι « Συνταγή κατά των όγκων του στήθους και άμφοτέρων των άνω άκρων », εν τή εκτή σελίδι « Συνταγή κατά τής Ιεράς νόσου » και η όγδωη σελίς φέρει « Έτέρα συνταγήν κατά τής Ιεράς νόσου και ίνα προλάβη τις τον εξ αυτής θάνατον ». Κάτωθεν των συνταγών ακολουθοϋσιν οι όρισμοι, Χρίσμα, Αλοιφή, Κατάπλασμα, Έμπλαστρον, Κλύσμα, Πόσις, Βδλος, Αφέψημα και τά όμοια ως σημειώσις διακριτικαι, με τās διατάξεις « να ληφθ η το πρώτ, τό έσπέρας » η τινα άλλην σύστασιν ως « Χριστον Ιατρικόν », κτλ.

Ήνα λάβη τις μικράν ιδεάν τής Αίγυπτιακής Ιατρικής ύλης και συνταγολογίας κατά τον Ιδ'. π. Χρ. αιώνα, δύνανται να χρησιμεύσωσιν άκόμη αι εξής συνταγαι εκ του περι ο λόγος Ιερατικού παπύρου (σελ. γ'. γραμμή 6.) « Συνταγή κατά των λειχήνων » κεκαθαμένη βοσει χολή, μέλι· να ληφθη παρά του πάσχοντος τήν έσπέραν » (γραμμή 6.) « Έτέρα » κατά των λειχήνων των παιδιών· χολή, τερβενθίνη· μέζον μετά μέλιτος, και δός τω πάσχοντι αφ' έσπέρας ». Διά κλύσματα υπάρχει πλήθος συνταγών· ούτω μεταξύ άλλων (σελ. ις'. γραμ. 9—10.) « Λάβε φοινικίου οίνου ουγκίαν, μέλιτος, ουγκίαν, έξους χάλ (2) τρεις δραχμάς, άλατος βορείου 6[10, δι' εν κλύσμα τό έσπέρας, έτερον » λάβε μέλιτος 1[8 και δραχμήν, φοινικίου οίνου ουγκίαν, άριστου έξους δραχμάς δύο, δι' εν κλύσμα τό έσπέρας ».

Και ο έτερος μνημονευθείς γνωστικός δημοτικός πάπυρος του Λουγαδείου (Leyden. υπ' αριθμ. 65) φέρει πολλās συνταγās· ούτω μεταξύ άλλων Συνταγή προς στάσιν αίματος· ύδωρ τό εκ βάτων εν έξεί· αφες ίνα πήη η γυγή εξ αυτού πριν η φάγη· μέχρι στάσεως (σελ. ι'. γραμ. 1—3.). [Κατά του οιδήματος των ποδών] Πλυνε τους πόδας του πάσχοντος ύδατι σικίου, προστρέβων αυτό καλώς

» επί των ποδών του. » (σελ. ια'. ύπισθεν' γραμ. 7). — Ήρε μύρμηκας και βράσον αυτούς εν έλαίω κυπαρίσσου (σελ. ιβ' γραμ. 3.).— Αυτά ήσαν τά λεγόμενα άπλα τής Ιατρικής, συνταγαι αίτινες εξ Αίγύπτου διεδόθησαν εις Ασίαν, Ελλάδα, και έπειτα άπανταχού τής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Τής Θεραπευτικής ουχ ήτον ανεπτυχθη μεταξύ των Αίγυπτίων και η διαιτητική, καλλιεργουμένη υπ' αυτών των ιδιωτών και πραγματοποιη επί έλλογώτερον βάσεων υπό των Ιατρών, πρεσβεούντων άείποτε τήν άρχην, ότι ευκολώτερον ήθελεν εΐσθαι τό προλαμβάνειν τās άσθενείας διά φρονήμου διαιτητικής, παρά τό Ιασθαι αυτάς διά των ουχί πάντοτε βεβαίων και ασφαλών Θεραπευτικών μέσων· ένεν αι πολλαι και επανειλημμένα νηστεΐαι και αφαιμάξεις η τακτική κατά μήνα επί τρεις, καθ' εξής ήμέρας χρήσις έμετοκαθαρτικών και κλύσμάτων, η άποχή χορείου κρέατος και άλλων τιμών έδωδώνων, επί τής δοξασίας ότι πάσαι αι νόσοι διά των τρεφόντων σιτίων τοίς ανθρώποις παραγίνονται. (Ηροδ. ΙΙ. 77.). Εν εκ των συνηθεστερων παρ' Αίγυπτίους έμετοκαθαρτικών ήτο και ο ζωμός τής εν Αίγύπτω φυομένης έπιμήκους βεφανίδος, τής καλουμένης συρμαίας, μετά θαλασσιου ύδατος άναμεμιγμένος (Αΐδιου. σχόλ. εις Αριστοφ.), διδ και έκαλούντο οι Αίγύπτιοι παρά των Αθηναίων έμπαικτικās μελανοσυρμαίος Ιεός. (Αριστοφ. Θεσμοφορ. 857). Συγχρόνως έλοϋντο και έχρίοντο οι Αίγύπτιοι πολλάκις τής ήμέρας, και εκκαθάριζον τον άέρα των οικιών των διά θυμιάσεων μετά διαφόρων ζητινωδών ουσιών, μύρρας και όμοίων, πρό πάντων του λεγομένου κύφι (Πλούτ. Ισ. και Οσίρ.). — Άλλ' εν και με πάντα τά προφυλακτικά ταύτα μέσα, ενέσκηπτεν άσθένεια μεταξύ των Αίγυπτίων, τότε προσέτρεχον οι Ιατροί, οτινες παρά τήν διάγνωσιν τής άσθενείας ώριζον κυρίως τήν πρόγνωσιν, εξ ου και η κλήσις των προσήται, και διέταττον τά τής Θεραπείας, χρώμενοι επί τό πλείστον φαρμάκοις άπλοίς, άτινα άλλως ήδύνατο τις να μεταχειρισθ η άνευ βλάβης τινος (Ισοκρ. Έγκωμ. Βουσίρ.). — Διά τοιαύτης εν συνέσει και συνειδήσει διαιτητικής και Ιατρικής Θεραπείας, συνδεομένης μετά τής του κλίματος ευκρασίας, ει και τοσαύται πολυειδέις και ποικίλαι εν Αίγύπτω άσθενείαι επλεόναζον, οι Αίγύπτιοι έθεωροϋντο εν τούτοις μετά τους Αίθους υγιέστεροι και μακροβιώτεροι των ανθρώπων άπαντων (Ηροδ. ΙΙ. 77.).

Η Θεραπευτική εμπειστουμένη εν χερσίν Ιατρών ούτινες ήσαν ταυτοχρόνως Ιερείς, αξιούντες ιδιον έαυτών αποκλειστικόν και διαδοχικόν δικαίωμα τήν τέχνην του Θεραπέυειν, περιεκαλύπτετο άείποτε υπό μυστηριώδους τινός πέπλου θείας άρχής, και συνεδέετο άχωρίστως μετά τής λοιπής άριστείας και

ΠΕΡΙ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

(Τέλος. Τόσ φυλλάδ. 293.)

—οοο—

Περὶ τῆς κοινότητος τῶν Ἑβραίων.

Ἡ Ἑβραϊκὴ κοινότης ἔχει ἕως 10 συναγωγάς, ὧν αἱ πλείους ἀνωκοδομήθησαν ἕνεκα τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ 1846, δύο ῥαββίνους (χαχάμιδας), ὧν ὁ εἰς συνεδριάζει εἰς τὸ μέγα δημοτικὸν συμβούλιον καὶ προστατεύει τὰ δίκαια τῶν ὁμοειθῶν του πολὺ περισσώτερον παρὰ τὸν Μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως καὶ τὸν τῶν Ἀρμενίων, εἰς εὐρύχωρον κατάστημα διὰ σχολεῖον, διαφωρῶμενον εἰς πολλὰ τμήματα καὶ περιέχον περὶ τοῦ 250 μαθητὰς· αἱ συναγωγαὶ αὐτῶν διατηροῦνται ἐξ ὠρισμένων οἰκογενειῶν συνεργωμένων εἰς προσδιορισμένας συναγωγάς, χωρὶς νὰ ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ συνέρχονται εἰς ἄλλην, καὶ τούτων μόνον ὑποχρεοῦμένων ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνη ν' ἀνεγείρωσι καὶ ἀνωικοδομῶσιν αὐτάς· τὰ δὲ σχολεῖα τῶν διατηροῦσι διὰ συνδρομῆς τῶν εὐπορωτέρων ἔχουσι καὶ κοινὸν ταμεῖον (Μπελᾶ Καδδᾶ σανδίζι) συγκροτούμενον ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ ἐπὶ τοῦ οἴνου, κραάτος, τυρῶν, γλευκῶν κτλ. δασμοῦ.

Ἡ κοινότης αὕτη περιορισμένη ἄλλοτε οὔσα πρὸς τὴν νότιον πλευρὰν τοῦ τείχους ἐν τῷ ἄστει, συνέβηκε τὰ μέγιστα εἰς ἀσθηρὰν καὶ ἀστυνομικὴν τρόπον τινα ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τῶν ὁμοειθῶν τῆς· ἀλλ' ἡ κατὰ Αὐγούστου τοῦ 1846 συμβῆσασα τρομερὰ πυρκαϊὰ ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγάλης συνοικίας τῶν, καὶ ταύτην ἅπασαν σχεδὸν ἀποτεφρώσασα, τοὺς ἠνάγκασε νὰ διασπαρῶσιν εἰς διάφορα μερῆ τῆς πόλεως, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς, καὶ μάλιστα εἰς τουρκικὰς συνοικίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἠθικῶς πολὺ ἐξέπεσαν· τινὲς ἐξ αὐτῶν ἠγόρασαν μάλιστα καὶ οἰκίας μεταξὺ τῶν ὀθωμανικῶν, ὑπερ εἰς χριστιανούς δὲν ἐπιτρέπεται. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐσχάτως ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ πολέμου καὶ ἐντεῦθεν ὕλικῶς τὰ μέγιστα ἀφελήθησαν, πρὸ πάντων ἕνεκα κολλυθιστικῶν πράξεων (α).

Περὶ τῆς Ἐπαρχίας(Καζᾶ)τῶν 40 Ἐκκλησιῶν.

Ἡ Ἐπαρχία τῶν 40 Ἐκκλησιῶν, ὀριζομένη κατ' ἀνατολὰς μὲ τὴν ὑποδιοίκησιν Μπουναρ Ἰσάρ, κατὰ δυσμὰς μὲ τὴν Χαουσᾶν, κατ' ἀρκτον μὲ τὴν Ἀγγιλίον, καὶ κατὰ μεσημβρίαν μὲ τὸ Μπαμπᾶ Ἐσκῆ καὶ τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ κειμένη μεταξὺ τῶν Αἰμιμοντείων ὄρεων, οἰκεῖται ὑπὸ 27 χιλδ. κατοίκων ὑπαγομένων εἰς 4 φυλάς, Ὄθωμανούς, Ἕλληνας, Βουλ-

(α) Ἐν τῇ ἀγορᾷ Ἀδριανουπόλεως συνεστήθη ἤδη καὶ Λέσχη Ἑλληνικὴ καὶ Ἰσταντόριον (Λοκάντα) χωριστῶν Ἑλληνικῶν ἐν ᾧ πρότερον ὁ φανατισμὸς τῶν Τούρκων, μάλιστα τινῶν Βέδων τοῦ τόπου ἡ κακεντρέχεια δὲν ἀνεγνώστο παντάπασιν τὰ τοιαῦτα.

γάρους καὶ Ἰουδαίους· ἐκ τούτων αἱ μὲν 5 1)2 χιλδ. ἀνήκουσιν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν φυλὴν, αἱ 5 χιλδ. εἰς τὴν ἑλληνικὴν, αἱ 16 1)2 εἰς τὴν βουλγαρικὴν καὶ 1 1)2 χιλδ. εἰς τὴν Ἰουδαϊκὴν. Ἐκ τῶν εἰρημένων φυλῶν τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον φύσει ἐνεργητικὸν καὶ πρὸς πᾶσαν τέχνην καὶ ἐμπορίον ἐπιδέξιον, τείνει πρὸς τὴν ὕλικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἀναμύρφωσιν τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων· τούτου δ' ἕνεκα διαφέρει τὰ μέγιστα τῶν λοιπῶν φυλῶν, κυλιόμενον εἰς τὸν ζόφον τῆς ἀμαθίας καὶ ἀγροικίας, καὶ ἀθλίως ζώντων, τῶν ἐν τοῖς χωρίοις μάλιστα, εἰς τὰς ταπεινάς καὶ εὐτελεῖς οἰκίας, καὶ μετερχομένων κυρίως τῶν γεωργικῶν καὶ ποιμνικῶν βίον.

Οἱ κάτοικοι εἰσὶν ἐν γένει φιλεργοί, ἐργοδιώκται, γεωργοί, τεχνίται καὶ μικρέμποροι, ζῶντες σχεδὸν ἅπαντες ἐν ἀνέσει, μηδενὸς στερούμενοι τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, ἄπερ προσπορίζονται ἐκ τῆς καλλιέργειας τῶν κτημάτων των καὶ τῶν κατὰ μεγάλας ποσότητος ἐξαγορῶν οἴνων δι' Ὀδησσὺν, Κωνσταντινούπολιν καὶ Σαρδηνίαν, καὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων τοῦ τόπου, γλεύκου, σίτου, βουτύρου, τυροῦ, ἐρίων καὶ δερμάτων· ἡ βιομηχανία αὐτῆσι περιορίζεται εἰς τὰς πρώτας ἀνάγκας τῆς κοινότητος.

Ἡ δημοσιὰ ἐκπαιδεύσις ἐν μὲν τοῖς χωρίοις χωλαίνει μεγάλως καὶ βαθυτάτη ἀμάθεια ἐπιπολεῖ ἐν αὐτοῖς, ἐπειδὴ οὐδέποτε σχολεῖον συνεστήθη, οὐδὲ πρόνοιαν οἱ κάτοικοι, Βούλγαροι ἅπαντες ὄντες, ἔλαβον περὶ παιδείας καὶ ἠθικῆς τῶν τέκνων των ἀνατροφῆς· διότι καὶ ὁ κληρὸς των, ὅστις ὄφειλε διὰ τῶν πατρικῶν αὐτοῦ νοουθεσιῶν καὶ διδασκαλιῶν νὰ συνεργῆ πρὸς τὴν διανοητικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν, βυθισμένος καὶ αὐτὸς εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπαιδευσίας, οὐδέποτε ἐνοουθέτησε τοὺς ἐνορίτας· του πρὸς Ἱδρυσιν κοινωφελούς καταστήματος. Ἐν δὲ τῇ πόλει τῶν 40 Ἐκκλησιῶν ἡ κατάστασις τῆς παιδείας βραίνει ὀσημέραι ἐπὶ τὰ κρείττω, διατηρουμένη ἐν αὐτῇ τῶν ἀναγκαίων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων πρὸ πεντηκονταετίας, ὡς ἐν οἰκίᾳ τόπου θέλομεν ἐκθέσει.

Ἡ ἐπαρχία τῶν 40 Ἐκκλησιῶν σύγκειται ἐκ μιᾶς φερωνύμου πόλεως καὶ 30 κωμῶν, ἐξ ὧν αἱ μὲν 18 οἰκοῦνται ὑπὸ Βουλγάρων πρεσβευόντων τὸ ἀνατολικὸν ὀρθόδοξον δόγμα, αἱ δὲ 3 ὑπὸ Ὄθωμανῶν καὶ Βουλγάρων, καὶ αἱ λοιπαὶ ὕλως ὑπὸ Ὄθωμανῶν.

Διέπεται ἡ ἐπαρχία αὕτη διοικητικῶς μὲν ὑπὸ Μουδίου ὑπαγομένου εἰς τὴν διοίκησιν Ἀδριανουπόλεως, ἐκκλησιαστικῶς δ' ἐποπτεύεται ὑπὸ ἐπιτροπικοῦ ἐξάρχου τοῦ μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως· ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἱεροῦ κλήρου κατ' ἕλλην τὴν ἐπαρχίαν ἀναβαίνει εἰς 28 ἱερεῖς, τελούντας τὴν θείαν μυσταγωγίαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Προϊόντα ἐξαγομένα εἰσὶν οἱ δημοτριακοὶ καρποὶ, ὕσπρια, σῆσαμος, τυρίον, βούτυρον, ἔρις, δέρματα καὶ οἴνος

κατὰ μεγάλας ποσότητας· εἰσαγόμενα δὲ διάφορα εἶδη τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Εὐρώπης ἐμπορευμάτων.

Ἄπασα ἡ χώρα εἶναι εὐφορωτάτη καὶ πρὸς τὴν ἀμπελοφυτείαν καὶ γεωργίαν ἐπιδεκτικωτάτη, καὶ αἱ ὀδοὶ αὐτῆς ἀμαξίται.

Τεσσαράκοντα Ἐκκλησίαι, πόλις κειμένη κατὰ τὰς ὑπορείας τοῦ μικροῦ Αἵμου, κατοικεῖται ὑπὸ 42 χιλιάδων κατοίκων, ὧν αἱ 2 1)2 χιλδ. Ὄθωμανοί, 5 χιλδ. Ἕλληνας, 4 1)2 βούλγαροι καὶ 1)2 χιλδ. Ἰουδαῖοι. Πολυαριθμότεροι τῶν λοιπῶν φυλῶν εἰσὶν οἱ Ἕλληνας, ἐπαυξηθέντες ἐκ τῆς συνοικήσεως τῶν κατοίκων Ἀφκάρου καὶ Γέννας, ἐγκαταλειψάντων τὰς ἐστίας των πρὸ ἡμισείας περίπου ἑκατονταετηρίδος ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ λεηλατήσεων τῶν Ὄθωμανῶν Κιρτζαλίδων, οἵτινες ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἦσαν εἰς τὰ ὄρη εἴρηται χωρὶς μάστιγες καὶ αἵτιοι τῆς διασκορπίσεως τῶν κατοίκων των. Ὁ ὀρίζων τῆς πόλεως λίαν ἐκτεταμένος ὢν, καθίσταται χαριέστατος ἐκ τε τῶν τερπνῶν πεδιάδων καὶ τῶν περὶ αὐτῆς ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως καταφύτων μερῶν ἐξ ἀμπέλων καὶ τῶν ὑποφορῶν δένδρων, τὰ ὅποια καθωραρίζουσι τὰ πέριξ καὶ μαγεύουσι τῇ ἀληθείᾳ τὴν θέαν τοῦ παρατηρητοῦ πανταχόθεν θεωρουμένης, κατὰ τὰς ὥρας μάλιστα τοῦ ἔσρος καὶ φθινοπώρου, τὸ πράσινον καὶ χαριέστατον τῶν ἀμπελώνων τῶν καθιστόντων καὶ τὸ κλίμα τῆς εὐκρατέστατον καὶ ὑγιεινότατον· οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εἰσὶ φιλόπονοι, νουνηγεῖς μὲν ἀλλ' ἀπαιδεῦτοι τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος, φιλότρυχοι, εὐαίσθητοι καὶ εὐερέλιστοι, καὶ ζῶσιν ἐκ τῶν προϊόντων τῆς φιλοπονίας των καὶ τοῦ μικροῦ ἐμπορίου, ἐνεργουμένου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἑβραίων, οὐχ ἤττον δὲ καὶ ἐκ τῆς κατὰ μεγάλας ποσότητος ἐξαγωγῆς τῶν οἴνων δι' Ὀδησσὺν, Κωνσταντινούπολιν καὶ Σαρδηνίαν, ἐξ ὧν οὐκ ἕλιγον πλοῦτον ἐπορίσθησαν κατὰ τὸν τελευταῖον Τουρκορωσσικὸν πόλεμον, ἕνεκα τῆς ὑπερτιμῆσεώς των· ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν μεγάλα προσπάθειαι κατεβλήθησαν ὑπὸ φιλομούσων ἀνδρῶν διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἱδρύσεως κοινωφελῶν καταστημάτων, Ἑλληνικῆς καὶ Ἀλληλοδιδασκατικῆς Σχολῆς, συστηθέντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πρὸ πεντηκονταετίας, ἥτε ἠθικὴ καὶ διανοητικὴ κατάσταση τῶν κατοίκων Ἑλλήνων προβαίνει ἐπὶ τὰ κρείττω· ἡ βιομηχανία περιορίζεται εἰς μικρὰ μὲν οὐχὶ ὅμως εὐκαταφρόνητα τεχνουργήματα, οἷον τάπητας, προκεφάλαια, πανία, χειρόματα, τὰ ὅποια αἱ φιλόκαλοι γυναῖκες μετὰ πλείστης ἐπιτηδειότητος τεχνουργοῦσι πρὸς χρῆσιν καὶ καλλωπισμὸν τῶν οἰκιῶν των, εἰς τινα βυρσοδεψεῖα ἀλειμματοποιεῖα πρὸς κατανάλωσιν μόνον τῆς πόλεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων χωρίων, καὶ εἰς τινα βαφεῖα ὑπάρχουσι δὲ αὐτόθι καὶ ἐμβα-

δοποιοί, ράπται, λεπτουργοί, ἀμαξοπηγοί, βαρελλοποιοί, χρυσοῦχοι κλπ· ἀλλ' ἐκ τῶν κατασκευαζομένων καὶ κατεργασμένων δ' αὐτῶν τεχνουργημάτων οὐδὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ ἐμπορίου εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ὄθωμανικὰ τεμενῆ ἔχει ἡ πόλις 10, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίπεται ἐπὶ μεγέθει καὶ καλλονῇ τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως κείμενον Μιογίου Γζαμι (μέγα Τέμενος) ἀνεγερθὲν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Τουρκοκρατίας ἐν ἔτει 1390 μετὰ τοῦ παρακειμένου λουτροῦ καὶ τῆς μικρᾶς λιθοκτίστου ἀγορᾶς· Ναοὺς δὲ χριστιανικοὺς κέκταται ἡ πόλις ἤδη 4, ἐξ ὧν οἱ τρεῖς νεόδμητοι, ἀνακαινισθέντες ἐκ θεμελίων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1857, καὶ τιμώμενοι ὁ μὲν εἰς μνήμην τῶν ἁγίων Πάντων, ὁ καὶ βέλτιστος παντὸς ἄλλου, ὁ δὲ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὁ δὲ τῶν 40 Μαρτύρων, καὶ ὁ τελευταῖος, εἰς μνήμην τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου σεμνυνόμενος, ἀνωκοδομήθη κατὰ τὴν ἀφίξιν τῶν Ῥώσων εἰς τὴν πόλιν ταύτην κατὰ τὸ 1829· πρὸ τοῦ ἔτους δὲ τούτου οὐδεὶς καὶς χριστιανικὸς ὑπῆρχε δυστυχῶς αὐτόθι, καὶ οὕτω διὰ τὴν ἔλλειψιν εὐκτήριου αἵμου μετέβαινον οἱ κάτοικοι εἰς τὸν καὶ τοῦ ἡμισείαν ὄραν παρακειμένου χωριδίου Ἡρακλείτσας ἵνα προσευχηθῶσιν· εἰς ὕλως τὰς εἰρημένας ἐκκλησίας αἱ θεῖαι λειτουργίαι τελοῦνται εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Συναγωγὴ Ἑβραϊκὴ μία, οἰκοδόμημα νέον, ἀνάλογον τοῦ νῦν Ἑβραϊκοῦ στοιχείου. Περιεκλέστατον δὲ οἰκοδόμημα καὶ λόγου ἄξιον διὰ τε τὸ εὐρύχωρον, κομψὸν τε καὶ ὑψηλόν, εἶναι ἡ ἑλληνικὴ καὶ Ἀλληλοδιδασκατικὴ Σχολή, ἀνωκοδομηθεῖσα ἐκ βῶθρον κοινῆ συνδρομῆς τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐπὶ θέσεως καταλλήλου καὶ ὑψηλῆς, ἀφ' ἧς δύναται ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ θεατοῦ νὰ συμπεριλάβῃ ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ ἰκανῆς ἐκτασιν τῶν περὶ αὐτῆς καταφύτων γαιῶν· ἀμορφεῖ ἡ πόλις ποτίμων ὑδάτων, καὶ τὰ πλεῖστα φρεατεῖα εἰσι μικρὰ· ἀνακλήροσι δὲ τὴν ἔλλειψιν ταύτην δι' ἐξωτερικῶν ὑδάτων, μετοχευεομένων διὰ τῶν ὑδραγωγείων ἐξ ἀποστάσεως 1)4 τῆς ὥρας· γλῶσσα λαλεῖται αὐτόθι κυρίως ἡ ἑλληνικὴ εἰ καὶ γνωσταὶ εἰσὶν ἡ βουλγαρικὴ καὶ ἡ ὀθωμανικὴ, τῆς ὁποίας κάμνουσι χρεῖσιν μετὰ τῶν φυλῶν τούτων αἱ Ἕλληνας, ἐστ' ὅτε καὶ οἱ Βούλγαροι τῆς πόλεως εἰς τὰς πρὸς ἀλλήλους δισοληψίας των· κοινωφελῆ καταστήματα ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς· ἐν ἑλληνικῶν μὲν ἕνὸς διδασκαλοῦ, ἐν Ἀλληλοδιδασκαλείῳ δημοίως καὶ τέσσαρα ἀκόμη παιδαγωγεῖα, τὰ ὅποια ἐσονοῦπι μεταβληθῆσονται εἰς Ἀλληλοδιδασκαλεῖα· ἡ δὲ ὀλικὴ δαπάνη πρὸς διατήρησιν τῶν μνησθέντων σχολείων ἀναβαίνει εἰς 30,000 γροσίων προερχομένων ἐκ συνδρομῶν καὶ εἰσοδημάτων τῶν ἐκκλησιῶν, μὴ ὑπάρχόντων μονίμων πόρων.

Τὸ ἀστυκὸν πολιτεύμα ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν προ-

κριωτέρων της πόλεως σχηματιζόντων κοινάς συνεδριάσεις, υπ' ἑψιν τῶν ὁποίων υποβάλλονται μικραὶ διαφοραὶ καὶ ὑπ' αὐτῶν συζητούμεναι, ἀποφασίζονται κατὰ τὸ δίκαιον.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν ἡ πόλις αὕτη ὑπέβηεν ἔδρα τοποτηρητοῦ (Καίμακάμου), ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπήγοντο αἱ ἐπαρχίαι Σηλυβρίας, Τυρολόης, Λοκαδιοπούλεως, Σαραγείου, Μηδείας, Βιζύης, Μπούναρ Ἰσαρίου, Ἀετοῦ, Ἀγγιᾶλου, Ρουσεία, Ἰστρῆ, Ἀχλί καὶ Καρκαμπάτσιου ἀρθείσης δὲ ταύτης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, κατετάχθη ἤδη εἰς ἐπαρχιακὴν τάξιν καὶ οὕτω τότε οὖν ἔχον ὑπάρχει ἔδρα Μουδύρου ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Ἀδριανουπόλεως καθέσθην δὲ ἀφορᾷ εἰς τὸν ἱερὸν κλήρον ἡ διανοητικὴ αὐτοῦ ἀνάπτυξις εἶναι λίαν περιορισμένη. Δικαστήρια ὑπάρχουσι τὸ συμβούλιον (Μεντζίλις) προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Μουδύρου, καὶ τὸ ἱερὸν δικαστήριον (Μαχκαμέ), ὑφ' ὧν διαχειρίζεται ἡτε ποινικὴ καὶ πολιτικὴ Διοικονομία· ἐξώθεν τοῦ ἰδιοῦτος σάξειται καὶ ἡ ἐπομένῃ ἐπιγραφῇ. « Ἀπόλλωνι Ἀλσινῶ Ὀσίῳ πρόγονοι. » ἡ συνεχίμα αὐτῆς ἀπολέσθη διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῆς πλακῆς.

Περὶ τῆς ἐπαρχίας Διδυμοτείχου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκιῶν τῆς ἐπαρχίας Διδυμοτείχου ὑπὸ τὴν πολιτικὴν ἔποψιν θεωρουμένης, ἀναβαίνει εἰς 13 ἢ 16 χιλιάδ. οἰκίας· ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγεται ὅτι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτῇ κατοίκων, κατὰ μέσον ὄρον, ἀναβαίνει εἰς 70 ἢ 80 χιλιάδας.

Πόλις μία τὸ Διδυμοτεῖχον, ἔδρα τοῦ Μουδύρου καὶ καθὼς τῆς ἐπαρχίας, κομποπόλεις δὲ εἰς Σουφλῆ, Ὀρτάκιοι, ἐν ἧ ἔδρα εἶσι καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Λιτίσης, Μανδρίτσα, Κορνοφωλέα, Σαλτήκη καὶ μέγα Δερβέντι, τὰ δὲ λοιπὰ χωρία.

Ἐκ τῶν 15 ἢ 16 χιλιάδων οἰκιῶν, αἱ ἡμίσειαι εἰσὶν ὀθωμανικαί, αἱ δὲ ἄλλαι χριστιανικαὶ Ἰουδαϊκαὶ δὲ μόνον 35, καὶ αὐταὶ ἐντὸς τοῦ Διδυμοτείχου. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χριστιανικῶν οἰκιῶν, ἐξαιρετέαι μόνον εἴκοσι οἰκίαι, ἀνήκουσαι τῇ ἀρμενικῇ ἐκκλησίᾳ· ἅπασαι δὲ αἱ λοιπαὶ ἀνήκουσι τῇ ἀνατολικῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ· ἐκ τῶν τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, 5200 οἰκίαι ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν, 2500 ὡς ἔγγιστα εἰς τὴν βουλγαρικὴν καὶ μικρὰ τις κώμη ἐξ 170 οἰκιῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἀλβανικὴν φυλὴν, ἡ Μανδρίτσα.

Ἡ κατάστασις τῆς παιδείας ἐν γένει εἶναι ἔλαση καὶ ἀξιοδάκρυτος· σχολεῖα, ἐν αἷς ἀκούεται ἡ προγονικὴ ἡμῶν γλῶσσα, εἰσὶ δύο μόνον καὶ ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν· ἐν μὲν ἐν Διδυμοτείχῳ ἕτερον δὲ εἰς Ὀρτάκιοι, διευθυνόμενον ὑφ' ἐνὸς καὶ μόνου διδασκάλου ἕκαστον. Ἀλληλοδιδασκαλεῖα ὑπάρχουσι μόνον πέντε· εἰς Διδυμοτεῖχον, εἰς Ὀρτάκιοι, εἰς Ἀγ-

καλάνιον, εἰς Σουφλῆ, εἰς Κορνοφωλέαν, καὶ εἰς Μανδρίτσαν εἰς μικρὸν Γραμματοδιδασκαλεῖον, εἰς δὲ διδάσκονται τὰ κοινὰ λεγόμενα γράμματα, δηλαδὴ ὀλίγη γραφὴ, ἀνάγνωσις, καὶ ἐξάσκησις εἰς τὸ ὀμιλεῖν τὴν ἀπλοελληνικὴν, ἡ σύστασις τῶν ἐξηθέντων σχολείων ἄρχεται σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ οὖν Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, πλὴν τῶν εἰς Ὀρτάκιοι καὶ Διδυμοτεῖχον προὑπαρχόντων ἡ δὲ πρόεδρος αὐτῶν ἀνεπαίσθητος λίαν, διὰ τε τὴν ἑλλησιν τακτικῶν πόρων καὶ τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τὴν παιδείαν ζήλου· ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκόμενων ἀρξένων τε καὶ κορασίων ἐν Διδυμοτείχῳ ἀναβαίνει εἰς 120 παῖδας φοιτῶντας εἰς τὸ ἀλληλοδιδασκαλεῖον καὶ 45—20 εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἕνεκα τὴν πρὸς τὴν παιδείαν ἀνασθησίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς κομποπόλεσιν εἶναι πολὺ μικρότερος· οἱ διδάσκοντες εἶναι ὑπήκοοι ὀθωμανοὶ, ἐκτὸς τοῦ ἑλληνοδιδασκάλου Διδυμοτείχου, ὅντος ὑπακόου Ἑλλήνος.

Οὐδὲν σχολεῖον ἔχει μόνιμους πόρους· τὰ ἐν Διδυμοτείχῳ διατηροῦνται ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τινῶν δικαιοματῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως, ἀπαρραλλάκτως καὶ ἐν ταῖς εἰρημέναις κομποπόλεσιν, ἐξαιρουμένων τῶν δύο σχολείων τοῦ Ὀρτάκιοι, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐτησίῳ συνδρομῶν τῶν εὐπορωτέρων πολιτῶν. Παρθεναγωγεῖον οὐδὲν· κοράσια δὲ 5—10 μόνον ἐν τῇ Διδυμοτείχῳ συχνάζουσιν εἰς τὸ ἀλληλοδιδασκαλεῖον· δαπανῶνται ἐτησίως ἐν Διδυμοτείχῳ διὰ τὸ ἑλληνικὸν καὶ ἀλληλοδιδασκαλικὸν 20—23 χιλιάδ. γροσίων εἰς μισθοὺς τῶν δύο διδασκάλων κτλ. Εἰς Σουφλῆ γροσ. 6,500 εἰς μισθὸν διδασκάλων κτλ. 3,500 γροσ. εἰς Κορνοφωλέαν, καὶ 5 χιλιάδ. εἰς Ἀκαλάνιον χωρίον ἐξ 100 περίπου οἰκιῶν.

Ἡ δημοτικὴ ἀνάπτυξις τῶν κατοίκων δύναται ἀνευ ὑπερβολῆς νὰ παραβληθῇ μὲ τὸ μηδὲν, ἡ ὕλη ἀνάπτυξις εἶναι ὀκισοῦν μετρία· προκειμένου ὅμως λόγου, ἀνὴ ὑπάρχη διαφορὰ τις μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, καὶ εἰς τινὰ ἐκ τούτων παρατηρεῖται τάσις τις εἰς τὴν πρόοδον καὶ δεκτικότης πρὸς μέρους οὐδεμίαν ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, ἡτις καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως ἐπιδεκτικὴ καὶ φιλόπονος, καὶ ἡ μόνη ἡτις ἐνεργεῖ τὸ μικρὸν ἐμπέριον ἐν τῇ ἰουδαϊκῇ, ἡτις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιορίζεται εἰς κολλυβιστικὰς πράξεις καὶ ἀγοραπωλησίαν μανιφατοῦρας· ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ὁμολεῖ τὴν ἀπλοελληνικὴν ἀν καὶ λίαν παρεφθαρμένην· πολλοὶ τῶν κομποπόλεων καὶ κυριωτέρων χωρίων Βουλγαροὶ καὶ ἔλοι οἱ τοῦ Διδυμοτείχου Βούλγαροι ἐπίσης αἱ διαφοραὶ συναλλαγαὶ γίνονται εἰς τὸ ἀπλοελληνικόν, διότι οὐδεὶς σχεδὸν Βούλγαρος γνωρίζεται

νὰ γράφῃ ἢ νὰ ἀναγνώσκῃ σλαβικτὶ, ἐκτὸς ἀν ὑπάρχουσιν ἐλίγιστοι καὶ ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, καὶ οὗτοι ἐλίγιστοι καὶ ἀτελέστατοι αὐτὰ γνωρίζοντες· οἱ διέποντες τὰ πράγματα εἰς πᾶσαν κοινότητα εἶναι οἱ πλουσιώτεροι, ὁ δὲ τρόπος ὁμοιάζει μᾶλλον ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα, καθέσθην αἱ ὑποθέσεις διεξάγονται ἐντὸς τοῦ κύκλου ἐνὸς ἑκάστου χωρίου, εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὴν διανομὴν τῶν ἐτησίων φόρων λαμβάνουσι μέρος ἅπαντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῶν τε κομποπόλεων καὶ χωρίων· αἱ ἀναφυόμεναι τυχὸν διενέξεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβιβάζονται ἐν τῇ Μητροπόλει, παρόντων καὶ τῶν προκρίτων.

Ἐν Διδυμοτείχῳ ὑπάρχουσι 10 Τεμένη, ἕλα κεντρικωμένα; ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν τρεῖς νοαὶ τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, μία ἀρμενικὴ καὶ μία μικρὰ ἑβραϊκὴ οἰκία χρησιμεύουσα αὐτοῖς καὶ ὡς συναγωγὴ δύο ἐκκλησίαι εἰς Σουφλῆ, καὶ ἀνα μία εἰς ἕκαστον χωρίον χριστιανικὸν· αἱ θεαὶ λειτουργίαι τελοῦνται καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς αὐτὰ τῶν Βουλγαρῶν τὰ χωρία, ὡς μὴ εἰδόντων τὴν σλαβικὴν· ἐκ τῶν ἀνωτέρω βηθέντων συνάγεται εὐκλῆως ὅποια τις καὶ ἡ διανοητικὴ τοῦ κλήρου ἀνάπτυξις.

Ἀρχιεπίσκοποι εἰσὶ δύο· εἰς ἔδρα ἐν Διδυμοτείχῳ ὑπὸ τὸν τίτλον Πρέεδρος Διδυμοτείχου, ἕτερος δὲ εἰς Ὀρτάκιοι ὑπὸ τὸν τίτλον Λιτίσης, καὶ εἰς ἐπίσκοπος Διδυμοτείχου ἐπιτροπέων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρέεδρος. Ἰερεῖς καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν εἶναι ἕως 52 Ἰεροκλήρυξ οὐδεὶς· Μοναστήρια δύο τὸ μὲν εἰς τὸν πολιτικὸν κύκλον τῶν Φερζβῶν ὑπαγόμενον, πνευματικῶς δὲ εἰς τὴν Μητροπόλιν Διδυμοτείχου, τὸ δὲ εἰς Κορνοφωλέαν, ἐξαρτωμένον ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει Μοναστηρίου τῶν Ἱερώων ἀμφότερα δὲ μόλις ἐπαρκούσιν εἰς τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῶν.

Ἡ γεωργία ἔχει ὀκισοῦν καλῶς, διότι οὐ μόνον ἐπαρκούσιν εἰς τὰς τοπικὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ ἐξάγουσι προϊόντα ἢ εἰσαγωγὴ εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα τῆς ἐξαγωγῆς· προϊόντα σίτος, κριθῆ, σήσαμος, βουλβάνι μετρία, ποσότητος, καπνὰ ἀπὸ τὰ χωρία Κιζιλ Δερὲ καὶ κοκουόλια· τὸ ἐμπόριον τῶν κοκουολίων ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν ξένων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐρχομένων αὐτοπροσώπως, καὶ ὑπὸ τῶν ἀπεσταλμένων των. Εἰσάγονται σχεδὸν ὅλα τὰ ἀποικιακὰ καὶ τὰ τεχνουργήματα τῆς Εὐρώπης, μάλιστα τὰ τῆς ἐνδυμασίας, ἀλλ' ὀλίγα καταναλίσκονται, διότι εἰς τὰ χωρία καὶ ἐκς κώμας κατασκευάζουσι μόνον τὰ ἐνδύματα των. Βιομηχανίας προϊόντα εἶναι ὀλίγον νῆμα μετάξης δύο εἰδῶν, κάπαι καὶ ἀμπάδες.

Πολιτικαὶ ἀρχαὶ εἰσὶ δύο ἐν ὅλῃ τῇ ἐπαρχίᾳ· εἰς

Μουδύρης μὲ ἐπαρχικὸν συμβούλιον (Μεντζίλις) συνεδριάζον δις τῆς ἐβδομάδος, καὶ συγκείμενον ἀπὸ Τούρκους καὶ ἑνα Χριστιανόν, καὶ τὸ ἱερὸν δικαστήριον (Μαχκαμέ) ἔνθα θεωροῦνται ἔλα αἱ ὑποθέσεις σχεδὸν μὲ τὸ Σερὶ. Πᾶσα λοιπὸν πολιτικὴ καὶ ποινικὴ δικαιοσύνη διαχειρίζεται ὑπὸ τῶν δύο τούτων ἀρχῶν.

Προηγεῖται ἀποδεικτικῶν γράμματα καταχωρισμένον ἐν τῇ Κώδικι τοῦ Ταμείου τοῦ ἔθνους, σεσημασμένον ὑπὸ σφραγίδων τινῶν Συνταγῶν, καὶ ἐπιβεβαιωμένον ὑπὸ τοῦ τότε Ἀδριανουπόλεως Κ. Γερασίμου, δι' οὗ δῆλον γίνεται ὅτι ἐξελέξατο τὸ κοινὸν δώδεκα δημογέροντας τιμίους, φρονίμους κλπ. ἀκολούθως ἐπιταί τὸ ἐξῆς.

Ὁ Ἀδριανουπόλεως Γεράσιμος ἐπιβεβαίωσι.

Διὰ τοῦ παρόντος κοινῶ ἐνυπογράφου ἡμῶν γράμματος δῆλον ἀποκαθίσταται ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐλομέλαια τῆς κοινότητος τῶν Ρωμαίων Ἀδριανουπόλεως, δι' ἰδιωτέρου κοινῶ γράμματος, ἀποκαθίστηται ἡμῶς πληρεξουσίου διευθυντά; τῶν κοινῶν ὑποθέσεων δι' ἐν ἐλόκληρον ἔτος ἀπὸ τῆς σήμερον, κατὰ συνέπειαν καὶ ἡμεῖς οἱ ὑποφαινόμενοι, δωδεκαμελῆς Δημογεροντία, ὑποχρεούμεθα ἐπὶ μάρτυρι Θεῷ νὰ διευθύνωμεν καὶ διοικήσωμεν τὸ Κοινὸν ἐπὶ τῇ βίβασι τῶν ἐπομένων εἰς ἄρβρον ὄϊον.

Ἄρβρον Λον. Πᾶν ζήτημα κοινὸν ἢ ἰδιοῦτων βλασκόμενον ἐμμέσως ἢ ἀμέσως ἐπὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, καὶ πᾶσα τοιαύτη διένεξις εἶναι ὑποκειμένη τῶν συζητήσεων.

Κορυφαῖος δὲ τῆς δωδεκαμελῆς ἡμῶν ἐπιτροπῆς εἶναι καὶ θεωρεῖται ὁ Σεβαστὸς ἡμῶν Πατήρ καὶ Ἀρχιερεὺς, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἑποίου κλημῆς, ὁποιαδήποτε πράξις θέλει ἐπιτελεῖσθαι, δὲν εἶναι δεκτικὴ εἰς τὸ κοινόν, καὶ ἔταν τὰ μέρη εἰς τὰς συζητήσεις των ἐδιαφέρονται, ἡ πλειοψηφία, ἢτοι οἱ περισσότεροι ἔχουν τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κῆρος, ἐάν συγκατατεθῇ μὲ αὐτοὺς καὶ ἡ Σεβασμιότης του.

Ἄρβρον Βον. Ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος θέλει γίνεσθαι συνεδρίασις τακτικὴ εἰς ἣν ἀπαιτεῖται νὰ συμπαραδρεύουσιν ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀναποδράτως· ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ καταπειγουσῶν, δύναται ἕκαστος νὰ διορίσῃ ἀντ' αὐτοῦ ὅποιον ἐκ τῶν συμπαρόντων εὐαρεστεῖται· ἐκ τῆς τακτικῆς δὲ ταύτης συνεδριάσεως ἀποκλείεται γενικῶς, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ἄλλου τινὸς συνεδρίασις ἢ γνωμοδοτήσις καὶ πᾶσα ἐξωτερικὴ ἐπιβόλη, εἰ μὴ ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου συνελεύσεως, καὶ ἢν θέλουν συνεδριάζει πάλιν ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους τὰ μέλη τῆς δημογεροντίας συνωδᾷ τῷ Σεβαστῷ Ἀρχιερεὶ ἤθελεν ἐκλέξει.

Ἄρβρον Γον. Ἐπειδὴ αἱ συζητήσεις εἶναι ἱερὰ, ἀποβλέπουσαι εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον, ἕκαστος ὀφεί-

λει να επιφυλάτῃ ἐχεμύθειαν, πίστιν, εὐκρίνειαν καὶ προθυμίαν, ἐλεύθερος ὢν νὰ προτείνῃ μὲν τὰς ἐνοστάσεις του, δεῖλαι δὲ νὰ ἐκφράζῃται τοὺς ἀποχρώντας λόγους, νὰ σαφηνίσῃ τὰς κρίσεις του ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ νὰ ζητῇ ἀπαθῶς τὴν γνώμην τῶν συναδελφῶν του.

Ἄρθρον Δον. Ἐάν τις τῶν ἰδιωτῶν (τοιούτων θεωρουμένων ὄλων ἐν γένει ἐκτὸς τῆς δωδεκαμελοῦς Ἐπιτροπῆς) ἤθελεν ἀναφέρει παράπονα ἰδιωτικὰ βλαπτικὰ ἐπὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, δεῖλαι ἡ δωδεκαμελής ἐπιτροπὴ εὐκρινῶς καὶ μὲ τὸν πλέον εὐγενῆ τρόπον νὰ ἐξομαλύνῃ τὴν ἀναφορὰν των, ὥστε νὰ τὸν καταπέσῃ νὰ γνωρίσῃ τὸ χρέος του, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπειθείας τὸ ἐκτελεστικὸν ἀφοσιούται εἰς τὴν τοπικὴν συνεδρίαν τῆς Ἱψηλῆς Πόρτας.

Ἄρθρον Εον. Ἐάν τις ἐκ τῶν δώδεκα φωναθῆ ἀντιπολιτευόμενος καὶ ἀντιφερόμενος εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα, ὅταν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον θεωρήσουν οἱ περισσώτεροι μετὰ τοῦ σεβαστοῦ ἀρχιερέως, ὁ τοιοῦτος ἀποβάλλεται, καὶ γράφεται τὸ ἔνομά του ἐπὶ τῆς μελίστης πλακῆς ἀπρωρημένης ἀπὸ τοῦ τοίχου τῆς οἰκίας τῆς συνεδριάσεως καὶ ἀποκλείεται εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ πᾶν πολιτικὸν δικαίωμα.

Ἄρθρον ςον. Ἡ πληρεξουσιότης καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς δωδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς θέλει διαρκέσει δι' ἓνα ἐλόκληρον χρόνον ἀπὸ τῆς σήμερον.

Αὐτὰ ταῦτα δεχόμεθα ἅπαντες οἱ ὑποφαινόμενοι καὶ ὑποχρεούμεθα ἐπὶ μέρτιν Θεῶν νὰ φυλάξωμεν ἀπαρμείωτα μέχρι κεραίας. Διὰ ἀπὸ μέρους τῆς ὀλομελείας τοῦ κοινῶ ἐπικυροῦται τὸ πᾶν διὰ τῆς κοινῆς καὶ πολιτικῆς τετραμεροῦς σφραγίδος, τὴν ὁποίαν σήμερον διὰ κλήρου λαμβάνομεν, καὶ ἔσται ὑπὸ ἀσφαλῆ φύλαξιν τῶν ἡμετέρων κληροῦχων. Προσεπικυροῦται δὲ καὶ διὰ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Πατρὸς καὶ Ἀρχιερέως Ἀγίου Ἀδριανουπόλεως Κ. Κ. Γερασίμου εἰς ἐνδείξιν καὶ ἀσφάλειαν ὄθεν καὶ ὑποφαινόμεθα.

Ἐν Ἀδριανουπόλει τῆς 1. Οκτωβρίου αἰμ'.

Ἐπονται αἱ ὑπογραφαί

- Χ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΕΥΤΣΙΡΙΚΗΣ.
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ.
- ΘΕΟΔΩΡΟΣ Φ. ΜΑΤΘΑΙΟΥ.
- Χ. ΑΘΑΝΑΣΗΣ Θ. ΚΩΝΣΤΟΓΛΟΥΣ.
- ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.
- ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΕΣΟΥ ΣΧΟΙΝΑΣ.
- ΡΑΣΚΟΣ ΚΟΥΡΤΗ ΤΑΒΑΚΩΦ.
- ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΑΡΑΚΟΤΟΣ.
- ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Ι. ΚΑΛΦΑΣ.
- ΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ Χ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ.
- ΝΙΚΟΛΑΚΗΣ ΔΗΜΟΥ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΡΜΙΣΤΡΟΓΓΕΙΩΝ ΚΑΝΝΟΝΙΩΝ ΕΝ ΟΥΛΑΟΤΙΧ.

—000—

Τὰ καννόνια ταῦτα, ἠττηθέντα ἐν Κίνα ὑπὸ τῶν συμμάχων γαλλικῶν καννονίων, διακηρύττονται πάλιν, καὶ ἔτι ζωηρότερον ἢ πρὶν, θαυμάσια, τοῦ Κ. Ἀρμιστρογγέου βεβαιούντος ὅτι διὰ νέων τελειοποιήσεων δύναται νὰ διατρυπήσῃ διαμπερὲς καὶ αὐτοῦ τοῦ παχυτάτου θώρακος τῶν πλοίων.

Ἴδου πῶς χωνεύονται αἱ βολαὶ μεγάλου ἀρμιστρογγείου καννονίου. Αἱ μῆτραι παρασκευάζονται μὲν ταχύτατα δι' ἰδίων τῶρων, κατατάσσονται ἔπειτα κατὰ γῆς καὶ οἱ ἐργάται χέουσι ἐντὸς αὐτῶν κενωμένον μέταλλον διὰ παμιμεγέθους κοχλιαρίου. Ἄμα δὲ ψυχραυθείσας ἀποσύρουσι τὰς σφαίρας καὶ φέρουσι αὐτὰς εἰς ἐργοστάσιον ἕλλο, ὅπου τορεύονται καὶ περιτυλίσσονται ἔπειτα ἐν λεπτῇ μολυβδίνῃ στρώματι ἐφαρμοζομένῳ ἐντελῶς εἰς τὰς φαβδίνας τοῦ καννονίου.

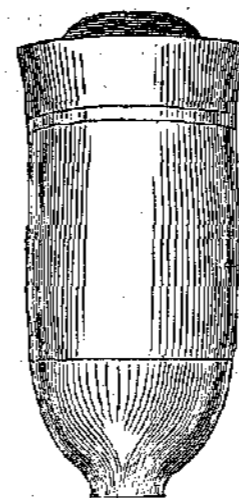
Ἡ κατατετμημένη βόμβα, (Segment-shell) (σχ. 1.) συγκροτεῖται ἐκ παμπόλων σιδήρου τμημάτων προσαρμολομένων ἀλλήλοις καὶ μεταξὺ τούτων χέεται μάλυθος πληρῶν τὰς διαβρώγας. Ἡ βόμβα πληροῦται ἔπειτα πυρίτιδος, ἣτις ἐξαπτομένη διαβήγγουσι αὐτὴν καὶ διακεῖ εἰς ἀπειράριθμα τεμάχια.

Τὸ φασέκιον (σχ. 2) κατασκευάζεται μὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τοῦ καννονίου μετάλλου, περιέχει δὲ ἔσω μίγμα μολυβδίου καὶ κασιτέρου, καὶ τὸ ἔσωτερον κενὸν πληροῦται πυρίτιδος ὑπ' ἣν κεῖται εὐφλεκτον μίγμα καὶ ὑπὸ τῆς ἐλαχίστης τριβῆς τὸ κάτω τοῦ φασεκίου προσκολλάται διὰ κοχλίου ἐπὶ τῆς βόμβας καὶ συγκοινωνεῖ μετ' αὐτῆς. Ἡ δὲ πυρίτις περιέχεται ἐν σακκίῳ φλανελλίνῃ (σχ. 3.) περιδεδεμένῃ δι' ἱμάντων ὅπως μὴ σχισθῇ. Καὶ αὐτῆς εἰσαχθείσης εἰς τὸν σάκκον σύρονται οἱ ἱμάντες καὶ συνδέονται.

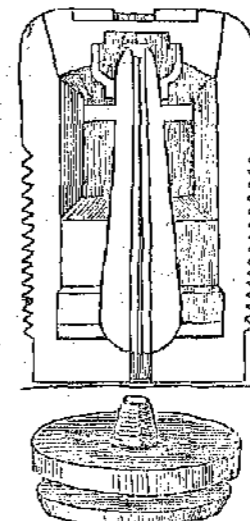
Μεταξὺ δὲ τοῦ γέμισματος καὶ τῆς βολῆς τίθεται ἐν τῷ καννονίῳ στύπωμα ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. Βόξερ καὶ συγκείμενον ἐκ δύο δίσκων χαλκίμων κειμένων ὀριζοντίως τοῦ ἑνὸς ὑπὸ τὸν ἕτερον καὶ σχηματιζόντων, οὕτως εἰπεῖν, καμάραν (δομάτιον) πλήρη μίγματος ἐλαίου καὶ λίπους.

Οἱ δύο οὗτοι δίσκοι διαφράσσονται ὑπὸ κυκλοτεροῦς κασταρίου ἐμβεβαμμένου ἐν κηρῷ.

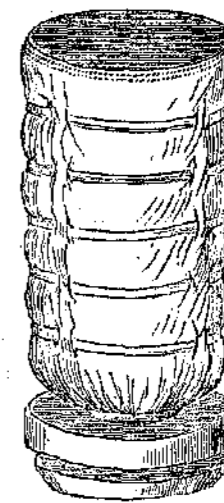
Τὸ στύπωμα τοῦτο συνέχεται μὲν πρὸς τὸ περιέχον τὸ γέμισμα σακκίον διὰ ξυλίνου κόρατος προσαρμολομένου εἰς αὐτὸ, ἐντιθέμενον δὲ τῷ καννονίῳ μεταξὺ τοῦ γέμισματος καὶ τῆς βολῆς, ὡθεῖται ὅταν εἰδὸν τε σφοδρότερον ὑπὸ τῆς φλεχθείσης πυρίτιδος καὶ πιεζόμενον πλατύνεται καὶ ἐπιπεδούται καὶ τῷ ἐν αὐτῷ ἔλαιον περιβέβον ἐν ταῖς σπλάγγχοις τοῦ καννονίου προλαμβάνει τὴν πύρωσιν. Ὁ

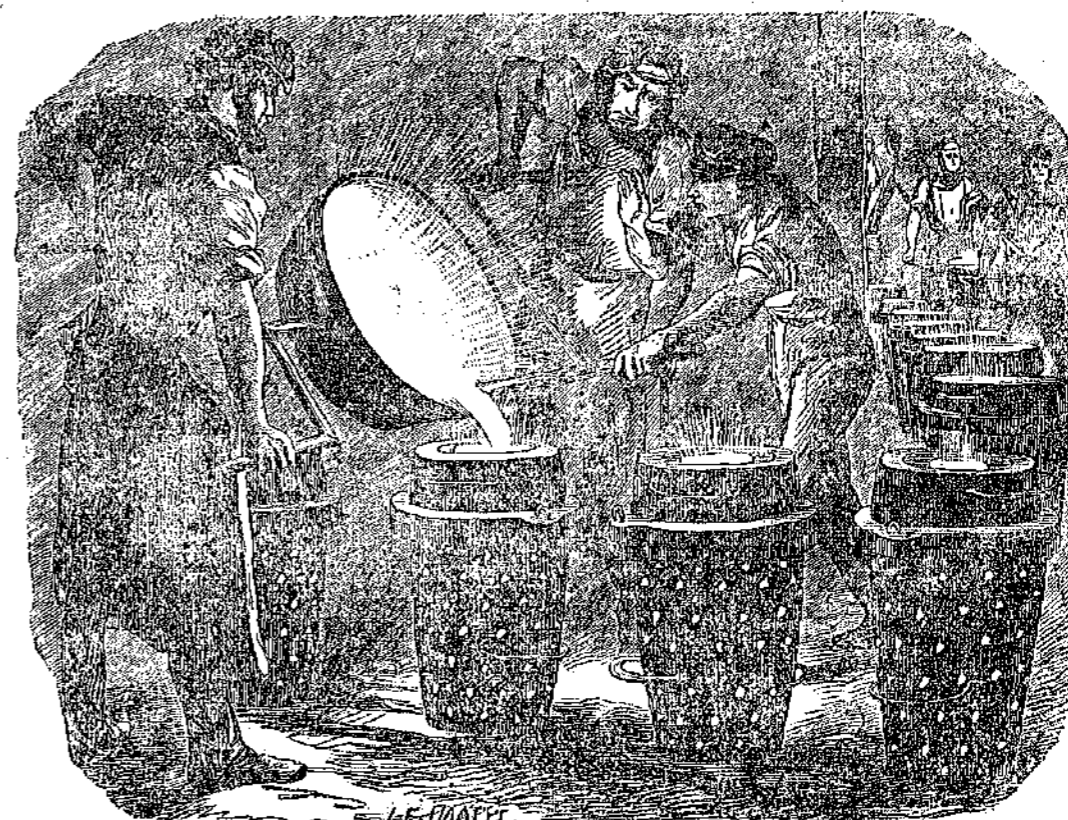
(σχ. 1.)

(σχ. 2.)

(σχ. 3.)

Χωρευτήριον σφαιρῶν Ἀρμιστρογγέων καννονίων ἐν Οὐλάοτιχ.

πρὸς κατάφραξιν τῆς πυρίτιδος χρησιμεῖον σωλὴν διαφέρει ἐντελῶς τῆς μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει σφύρας, κατασκευάζεται δὲ ἐκ χαλκοῦ καὶ περιέχει πυρίτιδα, προσαρμολοῦσι δὲ αὐτῷ μικρὰν σιδηρὰν βάρθρον ἀνώμαλον περιεκαλυμμένην ὑπὸ εὐφλεκτου πυρίτιδος. Ἡ ἐκ τῆς ἐλαύσεως τῆς βάρθρου ταύτης τριβὴ

φλέγει τὴν ἐν τῷ σωλῆν πυρίτιδα καὶ διαδίδωσι τὴν πῦρ εἰς τὸ γέμισμα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἑβδομάδα κατασκευαζομένων βόλων ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τοῦ Οὐλάοτιχ φθάσει εἰς 18,000 ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ ἀναβάνει καὶ εἰς 30,000.

ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΥΑΚΙΟΝ

Κωμωδία εις μίαν πράξιν.

Πρόσωπα.

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΡΕΤΑΝ. ΒΑΡΩΝΟΣ ΟΥΛΑΒΡΥΝ.
ΚΟΜΗΣΣΑ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, εξαδέλφη αὐτῆς.

Ἡ σκηνὴ ἐν Παρισίῳ. — Αἰθουσα.

— 000 —

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν θὰ μάθω λοιπὸν διατί λυπείσαι;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σὲ λέγω ὅτι δὲν εἶναι τίποτε. Αὐτὸ τὸ πλῆθος, αὐτὸς ὁ κρότος, εἰξέωρα κ' ἐγὼ; μικρὰ ἡμικρανία. Ἐνύμια δὲν θὰ διασμεδάσω καὶ ἐπληξῶ.

(κάθηται).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Εἰξέωρα, ὠραία μου εξαδέλφη, εἶτι δὲν σὲ γνωρίζω πλέον! σὲ, ἥτις ποτὲ οὔτε πρὸς στιγμὴν ἐβαρύνεσαι, σὲ τὴν εὐλόγη τῆς ἀγαθότητος, τώρα σὲ εὐρίσκω...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἰξέωρα, ἀγαπητὴ μου Μαργαρίτα, εἶτι προσομιᾶζεις ὅλους διόλου καθὼς εἰς τραγωδίαν! Σὲ, ἥτις ἦσο πρότερον... σὲ εὐρίσκω τώρα... Τί λοιπὸν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λοιπὸν σὲ εὐρίσκω, καθὼς λέγουν... σκυθρωπὴν... τακομένην...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ! τακομένην! ἀπὸ τώρα ἤρχισες νὰ ὀμιλῆς καθὼς ὁ ἀγαπητὸς σου Κύριος Πρευάν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὁ ἀγαπητὸς μου! σὺ τὸ λέγεις. Μὲ περιγελᾷς ἀλλ' ἀναστενάζεις καὶ ἀνασυχεῖς. Δὲν τὸ καταλαμβάνω διότι εἶσαι ὠραιοτάτη! νέα, χήρα καὶ πλουσία καὶ ὑπανδρεύεσαι τὸν βαρῶνον.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ! Μαργαρίτα, τί λέγεις;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἀναστενάζεις. Ὁμολογητέον ὅτι ὁ Κ. Οὐλαβρὺν εὐρίσκεται ἐνίστε εἰς μεγάλην ἀθυρίαν εἶναι παράδοξος ἄνθρωπος. Μήπως ἔχεις παρὰ τὸν κατ' αὐτοῦ;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Αὐτὸ μόνον μ' ἔλλειπε ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς ἐρωτήσεις σου. Εἶσαι τῶ ὅντι πολλὸν σοβαρὰ διὰ νὰ σὲ ἐμπιστευθῶ!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σοβαρὰ, ὅχι' ἀλλὰ τοῦλάχιστον διακριτικῆ. Νομίζεις ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶμαι... πολλὴ γραία... δὲν πρέπει νὰ μὲ ἐμπιστεύωνται τίποτε. Ἐγὼ, ἂν εἶχα τὴν παραμικροτέραν λύπην... Ἀλλὰ δὲν ἔχω...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Χάριτι Οὐρα!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Θὰ σὲ τὴν διηγούμενη εὐθὺς, ὡς εἰς φίλην... ἡ μάλλον... ὡς εἰς ἀδελφὴν ἀντικαταστήσασαν τὴν μητέρα μου, διότι αὐτὸ ἐπραξες εἶσαι ἡ μόνη μου ὀδηγὸς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, τὸ μόνον μου στήριγμα, ἡ προστατίς μου, σὺ περιέθαλψες τὴν ὄρφανήν' ὁ κηδεμὼν μου σὲ ἀφίνει νὰ κάμνης ὅτι θέλεις (καὶ ἔχει δίκαιον ὁ καμμένος!) Ἀλλὰ οὔτε ἀχάριστος εἶμαι, οὔτε ἀνόητος, οὔτε φλύαρος καὶ ἂν ἔχρη λύπην, εἶναι ἄδικον νὰ μὴ μὲ τὴν εἶπης.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀνόητος καὶ ἀχάριστος βεβαίως δὲν εἶσαι φλύαρος ὅμως...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὦ! ἀγαπητὴ μου εξαδέλφη!

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὦ! ἀγαπητὴ μου εξαδέλφη! Ἐνίστε... κατὰ τὴν... παραδείγματος χάριν, αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶσθε, κυρία, ὀλίγον πολὺ περίεργος, καὶ μὴ σὲς κακοφανῆ. Καὶ διατί; τὸ μαντεύω. Ὁ Κύριος Πρευάν θὰ σὲς συμφορῆ... μὴ κοκκινίζετε, τὸ πρᾶγμα εἶναι συμφωνημένον, ἔχουσα δὲ τὸ μικρὸν αὐτὸ πρόσωπον καὶ τὴν μικρὰν παρουσίαν σας εὐκόλως ἐκάμνετε καὶ ἄνευ τῆς προστασίας μου' ἀλλ' ὁ γάμος μου θὰ προκηρῆθῆ τοῦ ἰδιοῦ σας, αὐτὰ τοῦλάχιστον εἴχαμεν συμφωνήσει... δὲν εἰξέωρα καὶ ἐγὼ πῶς... διότι εἶμαι ἐλευθέρη... δύναμαι νὰ διαλέσω περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου... ὅπως θέλω... τίποτε δὲν ἀπεφασίσθη... ὅλα εἴμποροῦν νὰ χαλάσων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν... καὶ ἐγὼ δὲν εἰξέωρα τίποτε... τῶ ὅντι δὲν εἴμπορὸν νὰ εἶπω... καὶ διὰ τοῦτο ἔχω τὰς ἐρωτήσεις σου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι, κυρία, ὅχι' δὲν βιάζομαι νὰ ὑπανδρευθῶ, διόλου, διόλου, καὶ ὁ νέος αὐτὸς...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλήθεια, διόλου! δὲν ἀγαπᾷς αὐτὸν τὸν νέον; δὲν μὲ τὸν ἐπῆνεσες χιλιάκις;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὁμολογῶ ὅτι τὸν εὐρίσκω... ἀρεστὰ καλόν.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς! δὲν μὲ εἶπες ὅτι τὸν εὐρίσκεις θυμύσιον;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα! Θυμύσιον! καὶ μὲν ἔχει καλοὺς τρόπους, ἐνίστε ὅμως εἶναι τόσον αὐθάδης...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅτι κάνεις δὲν εἶχε τὸ πνεῦμά του;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ναί, ἔχει, ἂν θέλῃς, πνεῦμα' ἀλλὰ δὲν εἶπα ὅτι κάνεις...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὴν χάριν του, τὴν λεπτότητά του...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λεπτότητα, ἴσως' ἀλλὰ χάριν, φφφ! οἱ ἄνδρες ἔχουν ποτὲ χάριν;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τέλος ὅτι δὲν εἴχτης καλλίτερον...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ἴσως, δὲν λέγω ὅτι δὲν μὲ ἀρέσκει' ἀλλ' ὅτι τὸν ἀγαπῶ... εἶναι τόσον εὐλαφὴς καὶ ἀπερίσκεπτος...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ ἡ κυρία Μαργαρίτα μῆτε εὐλαφὴ εἶναι μῆτε ἀπερίσκεπτος! Καλὰ λοιπὸν, θὰ τὸν καταστήσῃς φρόνιμον, σοβαρὴν, φιλόσοφον, καὶ ἐκεῖνος θὰ σὲ κάμῃ Μαρκησίαν... Τί ὠραία μαρκησία, ἀπὸ τώρα σὲ βλέπω! Πρῶτον μὲν θὰ πολυλογῆτε ὅλην τὴν ἡμέραν, θὰ φιλονεικῆτε κατὰ τὸ σύνθεσ...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βεβαίως, ἀφ' οὗ λέγεις ὅτι θὰ ὑπανδρευθῶμεν.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διὰ τοῦτο εὐρίσκεσθε εἰς πόλεμον;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λέγουν ὅτι τὰ καλὰ ἀνδρόγυνα μαλλάνου ἐνίστε' ἐπειδὴ θὰ τὸν ὑπανδρευθῶ, δοκιμάζω.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὦ! τί ὠραῖος συλλογισμὸς! Εἰς τὸ σχολεῖόν σου ἐμαθες αὐτά; Ἐκεῖνη ἡ ὀποία ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄφ' οὗ σὲ λέγω ὅτι δὲν τὸν ἀγαπᾷ.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ τὸν ὑπανδρεύεσαι;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βεβαίως, ἐπειδὴ τὸ θέλουν, οἱ γονεῖς μου τὸ εἶχαν ἀποφασίσει, ὁ κηδεμὼν μου μὲ τὸ συμβουλεύει, σὺ ἡ ἴδια τὸ ἐπιθυμεῖς...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ σὺ ὑποκύπτεις;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἰσακούω... ὑπανδρεύομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὦ! τῆς φρονήσεως καὶ τῆς ὑπακοῆς! Ὁ γάλακας, μ' ὅλην μου τὴν σκάνην... Καλόν, ἀγαπητὴ μου δὲν τὸν ἀγαπᾷς, δὲν θὰ τὸν ἀγαπήσῃς, ἂν θέλῃς ποτέ' δὲν σὲ δυσαρεστεῖ ὅμως, καὶ θὰ σὲ ἀρέσῃ. (σκυθρωπῶς)

Ἰσούχασε, θὰ εὐτυχῆσῃς!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν τὸ εἰξέωρα.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐγὼ ὅμως τὸ εἰξέωρα, καὶ ἐπειδὴ εἶναι εὐλαφὴς δὲν θὰ σ' εἶδα εἰς αὐτὸν ἂν ἐγνωρίζω ἕλλον θλιώτερον. Δὲν λέγω, καθὼς σὺ, ὅτι εἶναι ἀπαράμιλλος...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μὴ μὲ σκάνῃς.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, ὅχι' εἰξέωρα πολὺ καλὰ ἔτι μὲ ὅλην τὴν ἐξωτερικὴν του ἀπερισκεψίαν καὶ κουφότητα, ὁ Κύριος Πρευάν εἶναι φίλος βεβαίως, γενναῖος, καὶ ἱκανὸς νὰ γίνῃ ὀδηγὸς κατὰ τὰ πρῶτα βήματα νέας κίρας, ἡ ὀποία, μὴ σὲ κακοφανῆ...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Αὐτὸς, ὀδηγὸς μου!... Ἄ! Ἐγὼ δύσχυρίζομαι... θὰ ἴδαμεν.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαίως δύσχυρίζεσαι...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐννοεῖται, δύσχυρίζομαι ὅτι ἂν ἔχη καρδίαν καὶ τιμὴν ἔχω καὶ ἐγὼ ἔσταν καὶ αὐτὸς' δύσχυρίζομαι ὅτι γνωρίζω νὰ φέρωμαι' δύσχυρίζομαι ὅτι δὲν μὲ ὀδηγοῦν ἐμέ' δὲν θὰ τὸ ὑποφέρω' ὑποθέτω ὅτι γνωρίζω τὰ καθήκοντά μου' δύσχυρίζομαι ὅτι εἶμαι κυρία εἰς τὴν οἰκίαν μου. Καὶ ἂν ἔχη αὐτὰς τὰς ἡξιώσεις...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄς τολμήσῃ νὰ μὲ τὸ ὁμολογήσῃ καθαρά, θὰ τὸν μάθω... νὰ φέρεσαι!... Ἄ! Κύριε Πρευάν, φαντάζεσθε...

ΣΚΗΝΗ Β'.

Οἱ Αὐτοὶ καὶ Ἰνθηρέτης.

Ο Ἰνθηρέτης (Ἀναγγέλλει)

Ὁ Κ. Πρευάν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄφες με ν' ἀποσυρθῶ.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διὰ τί; καὶ ὁ φοβερὸς θυμὸς σου; (πρὸς τὸν ὑπηρέτην)

Ἄς ἔλθῃ.

Ὁ ὑπηρέτης: ἔξοιζεται.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐχω νὰ γράψω.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὦ! βεβαίως! εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ στείλῃς εἰς κάμυλιν φίλην εἰδήσεις τοῦ νέου σου φορέματος.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΠΡΕΤΑΝ.

ΠΡΕΤΑΝ.

Καλ' ἡμέρα, Κυρία. Δὲν ἐρωτῶ περὶ τῆς υἱότητος σου σήμερον, διότι πρὸ ὀλίγου σὰς εἶδα καὶ σὰς εὐαρέσασα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλας θὰ εἶδετε.

ΠΡΕΤΑΝ.

Ὅχι, διόλου ἄλλὰ τί ἔχετε ; μὲ φαίνεται ὅτι βλέπω νέφος μελαγχολίας . . . Σὰς εἶδομαι ὅτι ἐρχεται ὁ βαρῶνος . . . ὑπέροπτε μαῦρος καὶ σκυθρωπός.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Αὐτὸ μὰς ἔλλαιπε. Φεύγω.

ΠΡΕΤΑΝ.

Μὴ βιάζεσθε, ἔχετε καιρὸν. Τὸν ἀπάντησα περιπατοῦντα πενήμιως εἰς τὸν Κεραμεικὸν εἰς τὴν ἄκραν μοναχικῆς δεινροστοχίας ἑστέκετο ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἔκαμνε σχήματα σκεπτικῶ ἀνθρώπου ! Ἐὰν δὲν τὸν ἐγνώριζέ τις θὰ ἔλεγον ὅτι ἔκαμνε στίχους.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ ὁ Κύριος μαρτύριον δὲν παραδέχεται ὅτι ἄλλος δύναται νὰ ἔχη προτέρημα τὸ ὅποιον αὐτὸς στερεῖται ;

ΠΡΕΤΑΝ.

Ἄ ! Ἄ ! δὲν ἐπρόσχη' ἔρχομαι ἐδῶ, μὴ ὑποπτευόμενος κακὸν καὶ δὲν βλέπω ὅτι πρέπει νὰ προφυλάττωμαι. Λοιπὸν ὠραία μου ἔχθρᾶ, τί λεγετε σήμερον Κυρία Μαργάρτα ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἡρώτων σὰς ἀπηγόρευσα νὰ μὲ δίδετε αὐτὸ τὸ ἀνεπιθύμητον ὄνομα.

ΠΡΕΤΑΝ.

Μὲ ἀπηγορεύσατε ! Ἄ ! ἀσχῆμα ἐμμελεῖτε ! θέλετε νὰ εἰπῆτε ὅτι σὰς λυπεῖ. ἔχετε δίκαιον προσβάλλει τὴν μεγαλοπρέπειάν σου. (πρὸς τὴν κόμισσαν) Ἐξ ἄπαντος, εἶθε σκεπτικῆ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μάλιστα, θὰ ὁμιλήσωμεν μετ' ὀλίγον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βλέπω ὅτι εἶμαι περιττὴ ἐδῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι ἀγαπητὴ μου.

ΠΡΕΤΑΝ.

Μάλιστα, μάλιστα. Καίρις πολλὰ λόγια μεταξὺ συζύγων λέγονται αὐταὶ αἰ εὐγένεια.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ διὰ τοῦτο ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ τὰς ἀκούσω ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα σου.

ΠΡΕΤΑΝ.

Ἄ ! δὲν εἶναι ἴδιον καλῆς ψυχῆς νὰ κρύπτῃ τὰς

προφιλεστέρους τῆς ἐπιθυμίας καὶ νὰ ἀρνῆται τὰ τρυφερώτερα αἰσθημάτων τῆς.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄ ! πόσον ὠραία τορνευμένη φράσις ! εἶναι φανερόν ὅτι ἐκληρονομήσατε καλὸν ὕφος ἀπὸ τὴν οἰκογενειάν σου καὶ ὅτι ὁ πρόπαππός σου ἦτο εὐφυῆς ἄνθρωπος. Οἱ λόγοι σου ἔχουν εὐωδίαν τοῦ καιροῦ ἐκείνου καὶ κατ' αὐτὰς σκοπεῖω νὰ σὰς στείλω περὶ σοῦκαρ.

ΠΡΕΤΑΝ.

Καὶ ἐγὼ θὰ σὰς χάρισω τετραγώνων σκοῦφιαν διὰ νὰ ἀποκτήσετε περισσύτερον βάρος καὶ πειραστότερον ἦθος. — Ἄλλὰ, περιμείνετε, πρὶν φύγετε ἤθελα νὰ μαθῶ, εἰπέτε τὸ εἰλικρινῶς, ποῖον ἐκ τῶν κακῶν μου προτερημάτων σὰς ἔπεισε νὰ μὲ ἐρωτεύεσθε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅλα ἁμῶν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, διότι μεταξὺ τούτων ἡ ἐκλογὴ ἦτο δύσκολος.

ΠΡΕΤΑΝ.

Δὲν εἶσθε εἰλικρινῆς. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τελειότερον ἄθροισμα ὑπάρχει πάντοτε τι τὸ ὅποιον διακρίνεται ὑπερέχει καὶ δὲν διαφεύγει. Παραδείγματός χάριν σὰς Κυρία Μαργάρτα . . . Ὅχι . . . Μαργάρτα . . . ἔρκει νὰ σὰς γνωρίσῃ κανεὶς διὰ νὰ ἐνοήσῃ καθαρὰ ὅτι ἔχετε ἰδιαιτέρου πλεονέκτημα, μεγάλου περιουσίαν μετρηφοσύνης.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα ἐὰν ἔχω τούτην ἔσον εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς οὐσίας σου .

ΠΡΕΤΑΝ.

Ἢ αἰεὶς μου εἶναι πολλὰ φυσικῆ καὶ ὑμεῖς εἶσθε ἡ αἰτία. Τί θέλετε ; ὅταν εἶδα ἐξαίφνης ὅτι μὲ διέκρινε τούτῳ θελατικῆ νέᾳ . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἢ ! μάλιστα καὶ πολὺ δὲν σὰς συγγέμω διόλου μὲ τοὺς λοιποὺς θνητοὺς, οἱ ὅποιοι ἔκαθον τὸ κοινὸν δυστύχημα νὰ ἔχουν τὸν κοινὸν νοῦν.

ΠΡΕΤΑΝ.

Ἰδοὺ καὶ ἄλλη εὐγένεια. Ἄλλ' ἐνοῶ τί συμβαίνει καὶ σὰς συγχωρῶ. Φιλονεικεῖτε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φιλιωθῶμεν πῶσον καλὴν εἰρήνην θὰ συνδέσασμεν ! Ἐμπρὸς τὸ χερσὶ σου.

(Θέλει νὰ φιλήσῃ τὴν χεῖρα αὐτῆς).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σὰς ἀποστρέφομαι. — Ἰγίαινετε, Κύριε.

ΠΡΕΤΑΝ.

Ἰγίαινε, σκληρῶ.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, ΠΡΕΤΑΝ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Αἰωνίως λοιπὸν θὰ εἰλονεικῆτε ;

ΠΡΕΤΑΝ.

Μάλιστα ἡ κοινωνία . . . καὶ ὁ φίλος μου Ἐρρίκος . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὁ Κ. Ἐρρίκος μὲ εἶχε ζητήσει καὶ πρὸ τοῦ γάμου μου, καθὼς εἰζεύρετε, ἔκτοτε ἀπεμακρύνθη, ὑπῆγε . . . δὲν γνωρίζω ποῦ καὶ δὲν τὸν ἐξαναεἶδα πλῆον. Τώρα ἐπέστρεψε ἀνεβίωσε τὴν αἰτίαν του ἡ ὁποία δὲν ἀπεκρούσθη καὶ . . . καθὼς σὰς ἔλεγα, ἡ κοινωνία τὰ οἰκογενειακὰ συμφέροντα καὶ πρὸς τοῦτοις ἀμειβαία κλίσις . . . δὲν σὰς κρύπτω τίποτε . . .

ΠΡΕΤΑΝ.

Καὶ τί ὀφελεῖ νὰ μὲ κρύψετε ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅλα ἔβρισκον κατ' εὐχὴν. Ἰδοὺ τρεῖς μῆνες ἀπ' αὐτοῦ τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Μὲ βλέπει κατ' ἡμέραν καὶ δὲν λέγει λέξιν.

ΠΡΕΤΑΝ.

Αὐτὸ θὰ ἦναι βέβαια ἐνοχλητικόν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί εἰμπορὸν νὰ κάμω ; Νὰ περιμένω καμμίαν σύμπρωσιν, καμμίαν λάμψιν ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τούτου καὶ νὰ τὸν ἔλθῃ πάλιν ἐρεξίς ; νὰ μ' ἀνεθυμίσῃ ὅτι τὸν ἔδωκα τὸν λόγον μου ; Ἰπῆρχον, ἀκόμη μικρὸν τινας δυσκολίας διὰ τὸ κατῆμά μου διὰ καθυστεροῦντα, νομίζω, ἀλλὰ μὲ γράφουν ὅτι ἐλόθησαν χθές. Πρέπει λοιπὸν ἐγὼ νὰ τὸν ὁμιλήσω πρῶτον ;

ΠΡΕΤΑΝ.

Νομίζω μάλιστα ἐὰν ζητᾶτε τὴν γνώμην μου αὐτὸ μὲ φαίνεται. Γνωρίζω παιδεύσαν τὸν Ἐρρίκον εἶναι ἀξιολογώτατος νέος ; ἀλλὰ ποτὲ δὲν κάμνει ὅ,τι θέλει ἀπὸ δεξιάν, ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ἀπὸ ἀδυναμίαν χαρακτῆρος μόνον ; ὥσως ἔλα ἁμῶν. Ὅταν ἡ δειλία μὰς κρατεῖ, χαλᾷ τὸ πᾶν, ἀνακατάνεται παντοῦ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, τὰ ὅποια τὴν ἀποκρούουν ἔλως διόλου. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος σὰς ἀγκυρᾶ, σὰς λατρεύει, εἶμαι περὶ τούτου βέβαιος ; εἶναι ἰκανὸς νὰ μονομαχήσῃ χιλιάσις, νὰ βίβῃ εἰς τὸ πῦρ διὰ σὰς ; ἀλλὰ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἀγοράσῃ ἐν ἄλλογον καὶ ἐὰν ἐμῶν εἰς μίαν αἰθουσαν δὲν εἰζεύρει ποῦ νὰ βάλῃ τὸν πῆλον του.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄρα γε δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐπάρῃ τις τοιούτον ἄνδρα ;

ΠΡΕΤΑΝ.

Διόλου, διότι δὲν ἔχετε τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα. Ἄλλως τε δὲν εἶνε τοιούτος εἰμὴ ὅταν ἦναι μόνος. Τότε θὰ σὰς ἐρωτᾷ ἴσως ποῖον δρόμον ν' ἀκολουθήσῃ ἀλλ' ἅμα σὰς δώσῃ τὸν βραχίονα θὰ εἶρη εὐθὺς μόνος τὸν δρόμον του.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βλέπω ὅτι μὲ ἐνοθεύετε. Ἄλλ' εἶναι τάχα δυνατόν εἰς γυναῖκα νὰ ἐγγίσῃ μερικὰ ζητήματα . . .

ΠΡΕΤΑΝ.

Διότι τὴν ἀγαπῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας. Μήπως δὲν θὰ τὴν νυμφευθῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βέβαια, ἀλλὰ . . .

ΠΡΕΤΑΝ.

Μήπως διατάζει ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λέγει ὅτι δὲν βιάζεται.

ΠΡΕΤΑΝ.

Ὅθ' ἴδωμεν τὴν ἄρ' ὁμιλήσωμεν διὰ σὰς, τί τρέχει λοιπὸν ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τίποτε νέον — ἀλλὰ εἰπέτε με πῶς ἐνοεῖτε εὐθὺς ἔμα φθάσατε ὅτι ἔχω αἰτίαν ἀνησυχίας.

ΠΡΕΤΑΝ.

Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ εἶθῃ τις ἐν τὰ ὁμιλήματα εἶναι σκυθρωπῶ ἢ ὄχι.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Αἶ, εἶναι κἀνεὶς σκυθρωπὸς διὰ χιλιάς δύο αἰτίας ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰκις καμμία δὲν εἶναι σοβαρά. Ἐὰν ἀπάντησῃτε ἕνα φίλον σου καὶ φαίνεται ὀλιγώτερον εὐθυμος παρὰ χθὲς τὸν ἐρωτᾶτε διὰ τί ; Αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὅλους.

ΠΡΕΤΑΝ.

Ὅλους βεβαίως δὲν ἐρωτῶ καὶ ὀλίγον μὲ μέλει ἄλλο πρᾶγμα ὅμως δι' ἑσους ἀγαπῶ, καὶ σὰς ζητῶ τὴν ἀδελφὴν νὰ τοιμήσω νὰ ἐμβαθύνω εἰς ὅτι σὰς ἐνδιαφέρει. — Ἐπανέρχομαι εἰς τὸ προκείμενον. — Τί ἐπρεξέ ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω, τίποτε νέον καὶ αὐτὸ μὲ ἀπελπίζει. Ὁ φίλος σου εἶναι τούτῳ παράδοξος . . . τούτῳ παρὰξενος . . .

ΠΡΕΤΑΝ.

Ἄ ! ναί, δὲν ἀποφασίζει. Ὁμοιάζει ὀλίγον τὴν μικρὰν μας ἐξαδέλφην.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἢ ! χειρότερος ἀκόμη, καὶ τί τὸ θέλετε ; ὁ γάμος ἦτο . . . συμφωνημένος . . . Τῆ ἀληθείᾳ δὲν εἰζεύρω . . .

ΠΡΕΤΑΝ.

Μήπως μὲ συστάλεσθε ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, ὄχι, εἶθε σχεδὸν συγγενῆς μου ἄλλως τε ἔχω μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς σὰς καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω εἰλικρινῶς. Γνωρίζετε βεβαίως πόσον παράδοξος εἶναι ἡ θέσις μου. Χήρα καὶ ἐλευθέρη, ἔχω οἰκογενειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶμαι μὲν ἀνεξάρτητος ἀλλὰ δι' ὅποιαν δῆποτε πρόφασιν δὲν θέλω νὰ ἀποχωρισθῶ ἐντελῶς ; δὲν εἶμαι ἀναγκασμένη ν' ἀκολουθήσω τὰς συμβουλὰς τῆς ἀλλ' ἐνοεῖται ὅτι ἡ κοινωνία . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Α! Κυρία, ἀφ' οὗ τὸν ἀγαπᾷτε...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλὰ εἰσθαι βέβαιος ἔτι ἐκεῖνος μὲ ἀγάπῃ; ἢ...

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! ἐξεστρώσατε ὁ λαγώς. Βίς αὐτὴν τὴν γυναῖκα...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πιστεύετε ὅτι τὴν ἐλησμόνησε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἰπέτε τίποτε περισσώτερον... ἄλλ' ὅτι τὴν ἐ-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὴν ἠγάπησε πολὺ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Βίς ἄκρον. Πρῶτον ἡ μεγάλη ἐκείνη ἀσθένεια ἢ...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μήπως εἴσατε ἐκδικητικὸς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὀχι, μηδέναιος δὲν εἶμαι καὶ δὲν ἀγαπῶ τοὺς...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸν δίδετε αὐτὸ τὸ ὄνομα, διότι ἔτυχε... ἢ ἀ-

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, καὶ διὰ τοῦτο, ἴσα ἴσα, εἶμαι ἱκανὸς, ὁ...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Θέλετε νὰ τῆς τὸ εἶπω.

ΠΡΕΥΑΝ (εἰς τὸ παράθυρον).

Ὅπως θέλετε. Ἰδοὺ ὁ βαρῶνος ὄλος καὶ ὄλος, τὸν...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Κύριε Πρευᾶν φοβοῦμαι.

ΠΡΕΥΑΝ.

Διὰ τί;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὀχι, δὲν εἶμπορῶ ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλήν...

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν φαντάζομαι τίποτε, ἐμιλήσατε κυρία, τολ-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς! ἔμπροσθέν σας!

ΠΡΕΥΑΝ.

Βεβαιότατα. Τί τρομερὸν κακόν!

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλ' ἂν διστάζῃ, ἂν ἀρνηθῇ;...

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ, τότε, Κυρία μου, τί θὰ συμβῇ. Οἱ Ρωμαῖοι...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σιωπὴ τὸν ἀκούει.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! καλὰ! δὲν τὸν γνωρίζετε. Αὐτὸς θὰ παρου-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ κάμνετε καὶ γελοῖο χωρὶς νὰ θέλω, καθὼς...

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἐγὼ σὰς ἐξαναλέγω ὅτι σὰς ἀγάπῃ. Ἐάν δὲν...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἶμαι ὅμως γυναῖκα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ αὐτὸς ὅμως τίμιος ἄνθρωπος εἶμαι βέβαιος...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πιστεύετε; ἄλλ' ἂν μείνετε, αἱ ἀστείότητές σας...

ΠΡΕΥΑΝ.

Διόλου, δὲν θὰ εἶπω τίποτε, θὰ παρατηρῶ τὰς...

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΟΙ ΛΥΤΟΙ, ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σεῖς εἴσατε, Κύριε; πῶς ἔχετε;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μ' ἔτυπτε ἡ συνείδησις, Κυρία, διότι ἐπέρασα τὴν...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἠναγκάσθητε...

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, ἤμην... εἰς τὴν ἐξοχὴν. Αὐτὴ ἀνα-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαιῶς εἶναι σωτήριον πρᾶγμα.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, Κυρία, καὶ ἐφοβοῦμαι πολὺ μήπως δὲν...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς; ἔπρεπε νὰ ἦσθε βέβαιος ὅτι σὰς περιμένω...

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἐλπίζω ὅτι δὲν μὲ ἐπιπλήττετε διὰ τοῦτο.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὀχι βεβαίως; διὰ τί νὰ σὰς ἐπιπλήξω;... δὲν...

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὀχι, Κυρία, καὶ πιστεύω ὅτι μὲ κρίνετε τόσῳ δι-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐάν ὑποπτευοῦμαι ὅτι λησμονεῖτε τοὺς φίλους,

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα... ἔχετε δίκαιον, θὰ ἦτο ἀληθὲς ἔγκλη-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀμφιβάλλω δὲν εἶμαι τόσον καλὰ.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ληποῦμαι πολὺ.

(Κατὰ τὴν σκηνὴν ταύτην, ὁ Πρευᾶν βλέπει συχνάκις...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὀ! δὲν εἶναι τίποτε. Ἄ! βάρωνα, θέλα νὰ εἶπῶ...

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἡ θεὰ μου; πολὺ καλὰ, εὐχαριστῶ. Ἀναχωρεῖ...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς, καὶ αὐτὴ; μὴ πως ἐπιστρέφετε καὶ σεῖς ἐκεῖ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἰσως κατὰ τὰς περιστάσεις...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Κατὰ τὰς περιστάσεις... καὶ αὐτὰ αἱ περιστά-

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὀχι ὄλωσ διόλου. Δὲν εἴμεθα πάντοτε κύριοι τῶν...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄπορῶ. Ἐνόμιζα ὅτι μὲ εἶπετε... ἐσχάτως... ὅτι...

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἂν θέλετε ἐλεύθερος; ἀλλὰ δὲν ἀ-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸ βλέπω.

ΠΡΕΥΑΝ, (καθ' αὐτόν).

Στὸν διάβολον καὶ αὐτὸς!

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα εἶναι δύσκολον. Ἄλλοι μὲ συμβουλεύουν...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαίως. Ἐπειδὴ ὁμιλοῦμεν περὶ ἐξοχῆς, θέλα νὰ...

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὀ! Ὀχι διόλου, κυρία μου, δύο βήματα εἶναι κῆ-

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Γίνεται καὶ τοῦτο... δὲν ἀρνοῦμαι... ἐνθυμού-

ΟΥΛΑΒΡΥΝ (ἐγερόμενος καὶ χαιρετῶν).

Θὰ εἶμαι εὐτυχὴς; νὰ σὰς δεχθῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ποῦ πηγαίνετε;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Πήλα να σὰς ἴδω μίαν στιγμήν. Θά... Θά ἐπιστρέψω... ἂν τὸ συγχωρήτε. (χαριεῖς πάλιν καὶ ἐτοιμάζεται ν' ἀναχωρήσῃ. Ὁ Πρεσβὴν παρακαλεῖ διὰ τμημάτων τὴν κόμησάν να τὸν ἐμποδίσῃ.)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δὲν εἶθε πρὸς πολὺ βιαστικός! μείνετε δά. Ἔγω νὰ σὰς ὁμιλήσω.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅπως θέλετε.

(κάθεται πάλιν.)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ (καθ' ἑαυτήν.)

Ὁ Πρεσβὴν τὸν ἐνοχλεῖ, εἶχε δίκαιον. (μεγαλοφώνως) Ἰθέλα νὰ σὰς ὁμιλήσω διὰ τὸ κτήμα μου, εἰξέστε... (καθ' ἑαυτήν) τί βιάσανον.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (ἀνοίγουσα τὴν θύραν χωρὶς νὰ εἰσιέλῃ.) Ἐξάδελφην...

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί τρέχει;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀνεχώρησεν ὁ Κύριος Πρεσβὴν; ΠΡΕΣΒ. Ναι.

Ὅχι, Κυρία! βλέπω ἐδῶ ὠραία; Ζωγράφος ἀνοπογράφους καὶ ἡ ὑπογραφή εἶναι τῆς δυνι περιττή! Βλέπων τις τὴν λατὴν ἐργασίαν τῶν ἀναγνωρίζει τὸν ζωγράφον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Γράφετέ με ὑποκάτω στίχους. ΠΡΕΣΒ. Ναι.

Τί ὁ μὲ δόσπε δά τὸν κόπον;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σὰς τὸ εἶπα μίαν περὶβόσκον. ΠΡΕΣΒ. Ναι.

Καὶ ἐγὼ ὁ μὲ δώσω ἀντ' αὐτῆς στέφανον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Εκρῶν φύλλον;

ΠΡΕΣΒ. Ναι.

Ἄνθη πορτοκαλίαι;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν τὰ θέλω.

ΠΡΕΣΒ. Ναι.

Ἐλάτε, ἐλάτε λοιπόν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν ἔχω καιρόν.

Σ. (Ἔπεται συνέχεια).

ΜΑΓΝΗΤΙΚΑΙ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΑΙ.

Ἐξ ἐπιστολῶν Ἑλλήνων φοιτητῶν ἐκ Βερολίνου.

—000—

23 Ἀπριλίου 1862

Μία τῶν διασκεδάσεων τῶν διακοπῶν ἦτον δι' ἐμὲ καὶ ὁ μαγνητισμός. Ἐγνωρίσθην μετὰ τοῦ Κυρίου D. Γραμματέως τῆς Πρασιλιανῆς πρεσβείας, ἐπιστήμου μαγνητιστοῦ. Μετ' αὐτοῦ δὲ ἤμην προχθὲς εἰς μαγνητικὴν συναναστροφήν, ἔπου ἦτον καὶ ὁ κύριος D. πρέσβος τῆς Ἰταλίας, καὶ τινες ἄλλοι τῶν γνωστοτέρων. Ἦτον δὲ περιεργότατον τὸ πρᾶγμα καὶ κοινωκότατον, διότι ἀνά πάσαν στιγμήν ἠκούετο εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλαν γωνίαν βογγαλισμὸς, καὶ ἀνά εἰς ἐκ τῶν παρευρισκομένων ὄρωνται (clairvoyants) ἔπιπτε κοιμώμενος, καὶ τότε συνῆρθετο ὅλοι πέραν αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀπέτεινον ἐρωτήσεις. Ἐκ τῆς πρώτης ὄμιλος ταύτης δοκιμασίας δὲν ἐπίσθην ἐντελῶς, καὶ χαίρω πολὺ ὅτι πρόκειται νὰ ἐπαναληφθῇ.

—0—

7 Μαΐου.

Μαγνητικὴ συναναστροφή δὲν ἐγίνεν εἰσέτι δευτέρῃ. Εἰς τὴν πρώτην ὑπῆρχον ἐκεῖ τρεῖς κυρία καὶ εἰς κύριος κυκλιόταται. Τούτους ἐμαγνήτιζον οἱ παρόντες μαγνητισταὶ εὐκολώτατα, τοὺς ἀπεκοιμίζον διαλαθῆ, καὶ δέχονται ὅτι ἀληθῶς, καὶ τοῖς ἔχον τὰς καὶ περὶ τούτου ἀμφιβολίας μου. Ἡ μαγνήτις ἐγίνετο καὶ μακρόθεν, καὶ δι' ἄλλου δοματίου, καὶ διὰ μόνου τῆς ἐπαφῆς τῶν χειρῶν, καὶ διὰ μόνου τοῦ βλέμματός ἐπίσθην. Εἰς μάλιστα τῶν κυκλιότατων, ἅμα εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἔπεσον ἐπὶ ἀνακλιτροῦ ἀποκοιμώμενος, ἰσχυρισθεῖς ἔπειτα ὅτι ἅμα ἔλαθε τὸ νῆμα τοῦ κώδικος εἰς χεῖρας, ἐμαγνήτισθη ἅμα δ' ἐπελθόντος τοῦ ὑπνίου, ἤρχον αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἐν ὕπνῳ μὲν ἐπρόκειτο περὶ γενικῶν πραγμάτων, τὰ πάντα ἐχώρουν ἀρίστα, ἅμα ὅμως ἐκκρινον δυσπάραιτον τινὰ ἐρώτησιν, μὲ ἐλεγον ἀνοησίας. Ἡ συνομιλία αὕτη ἐγίνετο λίαν ταπεινῇ τῇ φωνῇ, καὶ ὁ ἐρωτῶν ἔπρεπε νὰ ἐγγίξῃ τὸν μαγνητιστὴν.

Ἐν ἄλλο πείραμα ἦτον ἴσως περιεργότερον. Μία κυρία ἐδέσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ τῆς ἐδόθη κάλαμος καὶ χάρτης. Μαγνητισθεῖσα δ' ἔγραψε μετ' ὀλίγον καθαρῶς ich liebe dich (σὲ ἀγαπῶ). Καὶ ἕτερον δ' ἔγινε πείραμα, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχεν. Ὅλοι καθήσαντες περὶ τὴν τράπεζαν, ἔδωκαν ἀλλήλοις τὰς χεῖρας, χωρὶς κανεῖς νὰ ἐγγίξῃ τὴν τράπεζαν. Ἐπρόκειτο δὲ ν' ἀνεγερθῇ αὕτη μὴνη, καὶ νὰ κολλήσῃ εἰς τὴν ὀροφήν ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ κάμῃ.

Ἐν ὅλοις καὶ ἐγὼ δὲν ἤξεύρω τί ἐντύπωμαί μοι ἀπέμεινον. Ἰσως ἂν ἐπαναληρωθῶσι ταῦτα δυνήθῃ νὰ παρατηρήσω θετικώτερον τι.

—0—

21 Μαΐου.

Προχθὲς ἦτον μικρὰ μαγνητικὴ συναναστροφή εἰς τοῦ C., καὶ ἐκεῖ περὶ τοῦ μαγνητικοῦ ὑπνίου ἐπίσθην πληρέστατα, ἰδὼν τὴν ἀγωνίαν δυστυχῶς τινος κυρίας, ἥτις, ἐν ᾧ ἐποιεῖτο μαγνητικῶς, εἶδε, φαίνεται, φρικτὸν τι φάσμα, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξυπνήσῃ ἔω, οὐ τὴν ἐξύπνισαν. Νυκτοβίατος εἶδον ἐπίσης πολλοὺς, καὶ ἐπίσθην ὅτι ὁ μαγνητικῶς κοιμώμενος δύναται νὰ ὁμιλήσῃ, καὶ ἐρωτώμενος, νὰ λέγῃ πολλάκις πράγματα. Ἀλλ' ἂν ταῦτα ἔχωσι τι λογικόν, ἂν ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ἰδῇ τὰ μακροσμήνα, νὰ προφητεύσῃ τὰ μέλλοντα, τὸ ἀμφιβάλλω εἰσέτι. ἔχει δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα ὡς καὶ μετὰς τράπεζας. Ἡ τράπεζα γυρίζει, ἡ τράπεζα κτυπᾷ, ἀλλὰ δύναται ἀληθῶς ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις, δύναται νὰ μαντεύσῃ; Τούτο μένει ἀμείβωλον.

Ἀλλ' εἶδα καὶ περισσώτερον, διότι πρέπει νὰ γνωρίζῃς ὅτι περὶ μαγνητισμοῦ ἐδῶ οὐδεὶς γίνεται λόγος, ἀλλ' ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτίθενται ἐνεργοῦντα. Καὶ πρῶτον μὲν εἶδα τὰ ψυχόγραμμα, ἦτοι ἀληθῆτα μὲν ἐνὸς δεικτοῦ, ἐφ' οὗ ὁ μαγνητισθεῖς ἔπει τὴν χεῖρα, καὶ ὁ δεικτὴς τότε δεκνύει ἀλλήλοισιν ὁμοίως γράμματα σχηματίζοντα λέξεις, μετὰ παραδόξου ἀκριβείας, τῶς ὄντι. ἔπειτα δ' ὁ μαγνητιστὴς εἶπεν εἰς τὸ πνεῦμα ν' ἀποδείξῃ τὴν παρουσίαν του, καὶ ἀφῆκε ἡ χεῖρ ἑσθῆσθη αὐτομάτως. Ἀφῶ δὲ τὴν ἀνήψαν ἐκ νέου, τῆς εἶπε νὰ καταδύθῃ καὶ ἄλλως, καὶ ἀμέσως ἠκούσθη παρ' ὅλων καὶ παρ' ἐμοῦ ἤχος ὡς μεγάλης μουσικῆς πετώσης καθ' ὅλην τὴν αἴθουσαν.

Ἄλλα γὰρ πάλιν ἐγίνεν ὀνόματα, δυστυχῶς ὅμως δὲν παρευρέθη, ἀλλὰ μοι τὰ διαγῆθη ὁ C., ὅστις δὲν ἐπερλάθη, καὶ δὲν ψεύδεται, ὡς πέπεισμα. Αἰτταχθέντος τοῦ πνεύματος νὰ παρουσιασθῇ, μεγάλη σφαῖρα φωτὸς διήλθε τὴν αἴθουσαν, εἰς ὅλους καταφανῆς. Ἡ δὲ τράπεζα σχηματισθέντος περὶ αὐτὴν μαγνητικοῦ κύκλου, καθ' ὅν ὅλοι ἴστανται περὶ αὐτὴν, κρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν, ἀλλ' οὐδεὶς τὴν ἐγγίξει, ὑψώθη τινὰς πόδας ὑπὲρ τὴν γῆν, καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸν μαγνητιστὴν. Μετὰ ταῦτα διετάχθη τὸ πνεῦμα νὰ παύσῃ κινεῖσθαι, καὶ κρότος ἠκούσθη ὡς λίθου πίπτοντος ἐπὶ τῶν κοκκάλων, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἐθράσθη χορδή. Μετὰ ταῦτα προέβησαν εἰς τὰ ψυχόγραμμα, ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν ἤθελε νὰ κινήθῃ. Μαγνητισθεῖσα τότε ἡ Κυρία de S., ἄγνωστος εἰς ἐμὲ καὶ οὐδέποτε ἰδοῦσά με, ἠρωτήθη περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἀκηνοσίας τοῦ ψυχογράφου. Ἀφῆκε κραυγὴν, καὶ εἶπεν ὅτι βλέπει τὸ ἐμποδίζον πνεῦμα, ἰστάμενον εἰς γωνίαν, ἢν τρέμουσα εἰδεῖε, καὶ ὅτι δὲν διακρίνει εἰ μὴ τοὺς μεγάλους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς, οἵτινες τὴν βασανίζουσι. ἔρχησε δὲ νὰ παρακαλῇ νὰ τὴν ἐξυπνίσω, καὶ νὰ προσπαθῇ ἐγερθεῖ.

—0—

28 Μαΐου.

Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ἡ τελευταία μου ἐπιστολὴ σ' ἐπέβαλεν εἰς ἀμφιβολίας περὶ τῆς διανοητικῆς καταστάσεώς μου, καὶ διὰ τούτο σπεύδω σήμερον νὰ σὲ καθυσογῶσω. ἔκτοτε μίαν μόνην ἔγινε μαγνητικὴ ἐσπέρα καὶ δυστυχῶς δὲν ἐδυνάθην νὰ παρευρθῶ εἰς αὐτήν. ἀλλ' ἦτον ἐκεῖ ὁ K., ὃν ἀπιστοῦντα ἐντελῆς πιστεύω ὡς ἐμαυτὸν δι' ἔσα ὁμιλοῦμαι ὅτι εἶδε ἔιδε δὲ θαύματα, τὰ ψυχόγραμμα ἐπιλοῦντα ἀπαισίτως;

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΠΓΡΑΦΑ

Ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ (*)

Λέγεται ὅτι τὰ κάτωθι εἶναι γεγραμμένα ἐπὶ λιθίνης πλακῆς διατηρουμένης.

Α. « Ἐγὼ εἶμι ὁ Θεός· οὐκ ἔστιν ἄλλος Θεός πλὴν ἐμοῦ, ὁ δὲ Μωάμμεθ εἶναι ἀπόστολός μου.

Ὅστις ἀφιεροῦται εἰς τὸ παρ' ἐμοῦ πεπρωμένον, ὑπομένει εἰς τὰς παρ' ἐμοῦ πληγὰς, εὐγνωμονεῖ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις μου καὶ δέχεται ἀγογγύστως τὰ κρίματά μου, ἐκεῖνον ἔγραψα ἐν τῇ βίβλῳ τῶν πιστῶν καὶ θέλω ἐγείρει τὴν ἡμέραν τῆς ἀνάστασεως μετὰ τῶν δόσιων. Ὁ μὴ ἀφιερούμενος εἰς τὸ παρ' ἐμοῦ πεπρωμένον, μηδ' ὑπομένων εἰς τὰς παρ' ἐμοῦ πληγὰς, ὁ ἀγνωμονῶν πρὸς τὰς εὐεργεσίας μου καὶ μὴ δεχόμενος ἀγογγύστως τὰ κρίματά μου, ἐκεῖνος δὲ ἐκλέξῃ ἄλλον Θεόν. »

Β. « Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τοῦ εὐσπλαγγύου καὶ οἰκτιρμονοῦ, παρὰ Μωάμμεθ τοῦ ἀποστόλου αὐτοῦ πρὸς τὸν Καίσαρα τῆς Ῥωμαϊκῆς χώρας.

Ἐβρήθη ἐπὶ τὴν παρευσάμενον τὴν εὐθείαν ὁδόν, τὸν πιστεύσαντα εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς τὸν ἀπόστολον αὐτοῦ τὸν προσεβόσαντα ὅτι οὐκ ἔστι Θεός ἄλλος πλὴν τοῦ ἐνός καὶ μόνοῦ Θεοῦ, ὅτι οὗτος οὐδὲ φίλην ἐκτέλεσται, οὐδ' υἱόν, καὶ ὅτι ὁ Μωάμμεθ εἶναι δούλος καὶ ἀπόστολος αὐτοῦ.

Ἐβζόμενος τῷ Θεῷ (ὅπως φαίνεται δηλ. τὸν πρὸς ἑνὴ ἐπιστολῇ) σὲ προσκαλεῖ εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν ὅπως σωθῆς. Ἐγὼ ἀπόστολος τοῦ Θεοῦ ἐφ' ἔλαιον ἐν γένει τῶν ἀνθρώπων, « ὅπως νοουθήσω πάντα τοὺς ζῶντας καὶ ἐλέγξω τοὺς ἀσεβεῖς. » (ἐκ τοῦ κορανίου). Ἐἰ ὑμεῖς οἰκότεχοι τῶν γραφῶν (Χριστιανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι) ἔλθετε εἰς λόγον εὐθὺν μεθ' ἡμῶν. Ἡμεῖς δὲν πιστεύομεν ἢ ἓνα Θεόν, καὶ οὐδένα ποιῶμεν συνεταῖρον αὐτοῦ. Ἄς μὴ παραδαχθῶμεν κυρίους ἄλλου πλὴν αὐτοῦ. Διὸ, ἐν ἐπιστολῆσιν, εἶπατε « προσέβωμεν τὴν ἀληθινὴν πίστιν ». Ἄν ἀποποιηθῆτε, ἔστω ἡ μερὶς ὑμῶν μετὰ τῶν ἀσεβῶν. »

Ἀ π ά ν τ η σ ι ς.

Γ. « Πρὸς Ἀγαπᾶ τὸν ἀπόστολον τοῦ Θεοῦ, παρὰ

(*) Τὴν δημοσίευσεν ἡ μὴ τοῦ ὑπό στ. Γ. ἔγγραφον ἀφίεναι εἰς τὴν ὑμετέραν διάκρισιν. Ἔναι ἀληθῶς περιέργου, τόση περιέργου, ὥστε πιθανόν αἱ μὲν νὰ τὸ προσδέλωσαν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, ἄλλοι δὲ νὰ ὑποθέσωσιν ὅτι ὁ βυζαντινὸς αυτοκράτωρ εἰσενέυετο. Κατὰ δυτογίαν, δὲν δὲν μὲ λαυθάνη ἡ μνήμη, ὁ αυτοκράτωρ οὗτος εἶναι ὁ Ἡράκλειος, ὅστις, λέγουσι τὰ χρονικά, περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου ἐξώκειλεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀρειανῶν, αὕτη δὲ μετὰ τῆς τῶν Νεστοριανῶν ἐπικρατείας εἰς τὸ κοράνιον, ἔπειτα ἐν μέρει φαίνεται καὶ εἰς τὸ ὑπό στοιχ. Δ. Ἀὕτη ἡ περίστασις καθιστᾷ πιθανὴν τὴν γνησιότητα τοῦ ἔγγραφου.

τοῦ Καίσαρος τῆς Ῥωμαϊκῆς χώρας, τοῦ πιστεύοντος τὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τῆς Μαρίας.

« Ἀφίχθη ἡ ἐπιστολὴ σου μετὰ τοῦ ἀπεσταλμένου σου. Ὁμολογῶ ὅτι σὺ εἶσαι ἀπόστολος τοῦ Θεοῦ· σ' εὐρίσκομεν γεγραμμένον καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῷ βύβαγγέλιῳ ὡς συνάρχον τοῦ Ἰησοῦ, υἱοῦ τῆς Μαρίας. Προσεβάλασα τοὺς Ῥωμαίους νὰ πιστεύσωσιν εἰς σὲ, οὗτοι δὲ ἀποποιῶνται. Ἄν ὑπήκουον; Οὐ ἦτο ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῶν. Ἀσμένως ὁ ἀρχόμενος παρὰ σοὶ ὅπως σὲ δουλεύσω καὶ πλύνω τοὺς πόδας σου ἔβρωσα. »

Δ. « Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τοῦ εὐσπλαγγύου καὶ παρὰ Μωάμμεθ τοῦ ἀποστόλου αὐτοῦ πρὸς Νατζασὴ τὸν βασιλέα τῆς Ἀβουσιανίας. Ἐβρήθη ἐπὶ σὲ καὶ εὐλογίαι, « ὁ δὲ Θεός ὁ ἄγιος, ὁ βουκλής, ὁ ἀντιλήπτωρ » κ.τ.λ. (ἐκ τοῦ κορανίου). Ὁμολογῶ Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τῆς Μαρίας πνεῦμα καὶ λόγον Θεοῦ, ἃ συνέλαβεν ἡ Παρθένος ἡ καλὴ καὶ ἀκήρατος. Ἐπλασε δὲ αὐτὸν (ὁ Θεός) ἀπὸ τοῦ πνευμάτός του καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτὸν, ὡς ἔπλασε τὸν ἄδᾶμ ἰδίᾳ χροσὶ καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτόν. Σὲ παρακαλῶ (νὰ πιστεύσῃς) εἰς ἓνα μόνον Θεόν ἄνευ συνεταίρου· νὰ ὑπαικούῃς· ἀείποτε εἰς αὐτόν, νὰ μοὶ ἀκυλουθῆσῃ νὰ πιστεύσῃς εἰς ἐμὰ καὶ τὸν ἔλθοντα πρὸς με. Ἐγὼ εἶμι ἀπόστολος τοῦ Θεοῦ. Ἴδου πέμπω πρὸς ὑμᾶς τὸν ἐξάδελφόν μου Γιαφάρ μετὰ τινος τῶν Νουσουλμάνων. Ἄμα ἀφίχθῶσιν οὗτοι (εἰς αὐτοὺς· ὁ πλοῦς εἰς ἀναφυγὴν) προσκαλοῦμέν σέ τε καὶ τὸν στρατὸν σου (νὰ πιστεύσῃτε) εἰς τὸν Θεόν. Ἴδου ἐγνωστοποίησα καὶ ἐνούθησα· δέχθητε τὴν νουθεσίαν μου, καὶ εἰρήνη ἐπὶ τὸν παρευσάμενον τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας.

Σ. τοῦ Μ. Ὁ βασιλεὺς, τοῦ ἑποίου τὴν ἀπάντησιν δὲν ἐκαίρομεν νὰ μεταφράσωμεν ἀπέρρητον τοῦ ν' ἀποφανθῆ κατηγορικῶς περιφροσθεῖς νὰ πέψῃ τῷ ἀγύρτῃ δῶρον δύο καλὰς Ὀερκαρινίδας.

Α. ΔΡΙΕΝΤΗΣ.

Ἰμακλίον τὴν 6 Ἀπριλίου 1862.

Κύριε Συναξία τῆς Πανδώρας,

Εἰς τὸ 270 φυλλάδιον αὐτῆς ἀνέγνων πρὸς ἡμερῶν γνώμην τινὰ, ἣν ὁ ἔντιμος συμπολίτης μου Κύριος Σταύρος Μενδωνίδης ἐξέφερον ἐπὶ διατριβῆς πινος, καταχωρισθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1096 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος ἡ « Ἑλπίς » καὶ προτεινούσης τὴν παραδοχὴν στοιχείων τινῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἄλφα-βῆτι πρὸς ἔκφρασιν διαφόρων ξενικῶν φθόγγων.

Οὐδόλωσ προθέσιν ἔχω νὰ κηρυχθῶ, ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἰδέας τῶν ἐντιμῶν διατριβογράφων, διότι καὶ ἐγὼ, ὡς μετριοφρονῶν ὀμολόγησεν εἰς ἐξ αὐτῶν, οὐδεμίαν ἀξίωσιν δύναμαι νὰ ἔχω ἐν

τῇ ἑλληνικῇ φιλολογίᾳ· περιορίζομαι μόνον νὰ εἶπω ὅτι ὁ ἐν τῇ Ἑλλάδι περὶ τῶν ξενικῶν φθόγγων πραγματευθεὶς κύριος, προτεινὼν λατινικὰ τινὰ στοιχεῖα (τῶν ὁποίων τὴν καταγωγὴν ὡς ἑθνικὴν καταδεικνύει), ὀλιγωτέρας εὐθύνῃς ἐπιλαμβάνεται ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῶν ἀρμοδίων κριτῶν, παρὰ ὁ ἔντιμος συμπολίτης μου κύριος Μενδωνίδης, ὅστις διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς δασείας ἐπὶ τοῦ Η. Σ. Τσ. Α. Τ. Γ. Ζ. Τζ. Β, σχετίζει μὲν τὸ πνεῦμα τοῦτο καὶ μὲ ἄλλα, ἐκτὸς τοῦ β, σύμφωνα, ἀλλ' ἐνοχλεῖ μεγάλως τὸ πρὸ αἰῶνων πολλῶν συνταχθῆν καὶ παγιωθῆν ἤδη γραμματικὸν σύστημα. Λέγων ταῦτα δὲν ἐνοσὶ ποσῶς, ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐκφρασθεῖσα γνώμη εἶναι προτιμότερα, διότι καὶ αὕτη, μὴ εἰμπορούσα νὰ καταστήσῃ τὰ ς, che, g, καὶ j, προφερετὰ εἰς χεῖλη ἑλληνικὰ, ἀδυνατοῦντα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νὰ προφέρωσι δασείας, ἀποβάνει σχεδὸν περιττῇ.

Τελευτῶν τὴν προθεσιν, λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ προσθέσω ὅτι, ἐν οἱ ξένοι, πρὸς τοὺς ὁποίους διακειμεθα πιστωταὶ καὶ οὐδόλωσ χρεώσασθαι λέξασιν, οὐδέποτε συνελογίσθησαν νὰ παραδαχθῶσι ἑλληνικὰ στοιχεῖα πρὸς ἔκφρασιν ἑλληνικῶν φθόγγων, καὶ περιορίσθησαν, μόνον γράφοντες οὐχὶ καὶ προφέροντες τὸ ἡμέτερον Θ διὰ τοῦ θι, τὸ εὐ διὰ τοῦ ου καὶ οὗτα καθ' ἑξῆς· διὰ τῆς ἡμεῖς, χάριν σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀρχαιότητα τοῦλάχιστον τῆς γλώσσης ἡμῶν, νὰ μὴ πράττωμεν τὸ αὐτὸ, ἐξακυλουθούσας νὰ γράφωμεν τὸ ει διὰ τοῦ χ, τὸ υἱ διὰ τοῦ υ, κτλ.

Εὐχεστέθητε παρακαλῶ, ἐν ἐγκρίνῃτε, νὰ καταχωρίσῃτε τὰ ὀλίγα ταῦτα εἰς τὴν πολλοῦ λόγου ἀξίαν Πανδώραν καὶ συγχρόνως δέξασθε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξικρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου.

Πρόδρομος Θεράπων
ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ ΤΣΕΛΕΠΙΔΑΚΗΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ

Μῦθος.

Κόραξ εἰς ἀκρον ὑψηλὴν κλάδου ἐκάθητο ἐλαίας.

Μέλαιναν εἶχε τὴν στολὴν, καὶ εἰς τὸ βέμφορ εἶχε κρέας.

Εἰς τὰ χαμῶκαδα κοντὰ ἀλώπηξ ἴστατο δολερὰ.

Αὐτῆς τοὺς βῶθονας κεντᾶ τοῦ κρέατος ἡ εὐωδίαι.

Τρέχει, προφθάνει, περιττός ὁ κόπος! Μότῃν ἢ σπουδῇ τῆς! Τί ὕψος! Κ' εἶναι πτερωτός ὁ εὐτυχῆς ἰδιοκτητῆς!

Κατ' ἄλλον τρόπον μελετᾷ εἰς τὰ νερά τῆς νὰ τὸν φέρῃ. Βλέπει ἐπάνω, χαίρει, καὶ ταῦτα εὐγενῶς προσφέρει.

« Καλῶς μὰς ὄρισας, εἰδὼ ἀέρα, φίλτατε, νὰ πάρῃς. Τρελλάνομαι ὅταν σ' ἰδῶ. Πόση κομφόρτι! Πόση χάρις!

Τίς ἔχει τόσην καλλονὴν; τίς πτέρυγας ποικιλοτέρας; Τί κρέμ'! Ἄν εἶχες καὶ φωνὴν, ὅλ' ἦσαν τῶν πτηνῶν τὸ τέρας. »

« Φωνὴν δὲν ἔχω! Νὰ χεθῆς! ἐντός του εἶπα. Ὁὰ σὲ διαίξω. Περιόεινε νὰ τρελλοθῆς ἀφ' οὗ τὸ στόμα μου ἀνοίξω. »

Καὶ πλατὺς φάρυγξ ἀνοίγει, δίδω τραχέα καὶ ἐβγάξει, καὶ πᾶσι τὰ κρέατα κατὰ γῆς, καὶ ἅπ' ἡ πονηρὰ τ' ἀρπάζει.

Ἀκόμη τρέχ' εἰς τὸ βουνόν' καὶ ἀφ' οὗ ἐκρυψε τὸ κρέας, γελῶσα λέγ' εἰς τὸ πτηνόν τὰς λέξεις πύκτως τελευταίας.

« Μάθε, ὦ φίλτατον πουλί, μάθε, ὦ ἀθῆς τῶν κοράκων, πῶς τῶν εὐπίστων ἡ φυλὴ τρέφει τὸ γένος τῶν κολάκων. »

Α. Ρ. ΡΑΓΚΛΗΝΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΒΑΣΣΗΜΙΑ. Κατεδικάσθη τις πέρισιον ἐν Οὐεντιμιλλίᾳ (ἐπαρχία τῆς Γενοῦσης) εἰς φυλάκειαν ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ἐπὶ 6. Ἰουρημίαι.

Ὅτις ἡμέραι — τίποτε! Πῶς οἱ καλοὶ καιροὶ τοῦ μεσαιῶνος.

Ἐπὶ Λουδοβίκου Β'. (δῶγμα τῆς 9 Μαρτίου)

1520) « Όσοι ομνύουσι κακούς ὄρκους κατὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς Παρθένου καὶ τῶν Ἁγίων ἀποιέτωσαν πρόστιμον, διαλασπόμενοι εἰς ἐκείτην ἀποτροπήν, μέχρι τῆς πέμπτης φορᾶς τότε δὲ ἐκτός τοῦ του ἐμβαλέσθω ὁ τράχηλος αὐτῶν εἰς κλοιὸν τῆ δ' ἕκτη κοπτεῖσθω διὰ πετυρακτωμένου σιδήρου τὸ ἄνω χεῖλος αὐτῶν τῆ ἐβδόμη τὸ κάτω καὶ τῆ ὀγδόη ἢ γλώσσα. » — Τῷ 1542 τὸ παραμέρι-
 τος τῆς Γολῶσσης κατεδικάσθη ἐπὶ βλασφημίας πολλοὺς ἰδιώτας τοὺς μὲν εἰς μαστίγωσιν καὶ διάτρησην τῆς γλώσσης, δύο δὲ εἰς ἐκκοπήν αὐ-
 τῆς. — Τῷ 1545 καταδικη εἰς θάνατον ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ τῶν Παρισίων ἐπὶ βλασφημίας. — Τῷ 1578 δύο ἰδιῶται καταδικάζονται εἰς ἀγχόνην καὶ μετ' αὐτῆν καίονται μετὰ τῆς δικογραφίας ἐπὶ ὁδε-
 λογαίᾳ βλασφημίας. — Τῷ 1607 καταδικάζεται στυγερῶς τις τῶν Παρισίων ἐπὶ βλασφημίας εἰς ἀγχόνην. — Διάταγμα τῆς 20 Μαΐου 1681 ἀπαγο-
 ρεῖτο τοῖς στρατιώταις τὴν βλασφημίαν ἐπὶ ποιῆν διατρέψεως τῆς γλώσσης διὰ πετυρακτωμένου σι-
 δήρου ἀνατεθειμένη τῷ 1727. — Τῷ 1720 δύο ἰδιῶ-
 ται καταδικάζονται εἰς ἐκτομήν τῆς γλώσσης καὶ εἰς τὴν πύραν ἐπὶ ἀνοσίᾳ βλασφημίας. — Τῷ 1725, ὁ Ἰωσήφ Πιναρδος κηρυχθεὶς ἐνοχὸς ὄρκων καὶ βλασφημιῶν κατεδικάσθη εἰς διάτρησην τῆς γλώσσης διὰ πετυρακτωμένου σιδήρου καὶ δεσμὰ πενταετή. — Τῷ 1748 ἐν Ἀδρηλίᾳ ἄλλος βλασφη-
 μος κατεδικάσθη εἰς ἐκκοπήν τῆς γλώσσης καὶ ἔ-
 πιτα εἰς ἀγχόνην. — Τῷ 1757 (πρὸ ἐκατὸν πε-
 ράτων ἐτῶν) ἐκδίδεται νόμος τιμωρῶν θανάτῳ τοὺς συγγράφοντας, ἢ συντελοῦντας εἰς συγγραφήν καὶ τύπων ἰδιῶτων κατὰ τῆς θρησκείας.

Ἀλλὰ πῶς αἱ σκληρότητες αὗται δὲν ἐτελεσθή-
 ρησαν περισσότερον καὶ δὲν ἐμπόδιζαν τὰ ἔθνη αὐ-
 οὶ καιροὶ κατ' οὐκ ἔωμεν καὶ ἐν οἷς τινες ποθοῦ-
 σαι αὐτοὺς ! ὑπέρβαν λοιπὸν ἀρωγέτες ; Πρὶν ἢ
 ζητήσωμεν τὴν ἐπίρροδον αὐτῶν δὲν εἶναι κακὸν
 τὰ σκεφθῶμεν περὶ τοῦτου.

ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΙΑΤΡΟΥ. Ὁ περικλυτὸς Ἄγ-
 γλος ἱατρός Ἀβερθέου κληθεὶς ποτε ὑπὸ τινοῦ
 γριῆς ἀριστοκράτου εἶναι περιποιηθῆ τὸν ἀγαπη-
 τὸν πύθον τῆς, πύσχορτα ὑπὸ δυσπεψίας, εἶδεν
 ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ παιδίον ἄλλοχότως ἐνδεδυ-
 μένον ἔγγονον τῆς Κυρίας. Ὁ παράδοχος ὄντας
 ἄνθρωπος παρετήρησεν ἄλλολοδιαδόχως καὶ προσε-
 κτικῶς τὰ δύο ταῦτα ὄντα, ἔπειτα ψυβῶσε τοῦ στυγ-
 ροῦ ἀμφοτέρων μετ' ἡθους σοβαροῦ « Κυρία, εἶπεν,
 οἱ κήρυκοι νιοὶ σας μόνον ὀλλήνην διαίταν χρειαίον-
 ται καὶ τὰ πύσσω τῶν », καὶ ἀνεχώρησεν εὐθὺς.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΙΚΟΥΣΗ.
 Ἐδημοσιεύθη ἄλλοτε ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ τῆς Παρθένου

ρας τόμῳ ἢ ὑπὸ τοῦ Κ. Κ. Παπαβήρηποδίου συγ-
 γραφείσα βιογραφία τοῦ τὰ μέγιστα παρὰ τοῖς Τούρ-
 κοῖς ἰσχυρότατος Παναγιώτου Νικουῦση τῶν δ' ἐγὼ
 περὶ ἄλλων ἐρευνητῶν, ἔδρον ἐν τῇ τοῦ Σπον περιήγη-
 τὸ ἐν τῷ Μοραστηρίῳ Χάλκης ἐπιτάφιον ἐπιγραμ-
 μα τοῦ Παναγιώτου διερμηγείως τοῦ Σουλτάνου.

Τῷ Στὶ Θεῷ.
 Παναγιώτης.

Ἐγθάδε κείται Παναγιώτου δέμας,
 Ἐρμηγείως Ἄρακτος ἀρίστου Μίαν,
 Μέγα διατρέψατος ἐν σοφῶν λόγοις
 Καὶ βασιλείας ἀξίαν εὐληγῶτος
 Αἰλοκίτου φῶς πρὶν τὸ γῆρας (*) προσηβάνη
 Ψυχὴ ἀπέστη χῶρον ἐς μακάριον
 Ἀχορ σεπτέριον κβ

Ὁ δὲ περιγηγῆς προστίθηται τὰδε. « Εἰ καὶ αἱ
 Ἑλληγες δὲν ἔχουσι συνήθως οἰκόσημα, προστι-
 θεσαν ὅμως εἰς τὸν ἐπιτάφιον τοῦτον ἀρμόδια πρὸς
 τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Παναγιώτου. Ἄσπερ ἐποιοῦν-
 ποτε μετὰ ἄλλον ἢ χροῦματος καὶ τοῦ Ἐρμού τὸ κη-
 ρύκειον ὡς πάσσαλος ἐστημένον, ἔχον ἐπὶ τῆς κη-
 ρυγῆς κεφαλὴν λεοπαίδου. Ὁ Παναγιώτης οὕτως
 ἐτιμῆτο τὰ μέγιστα ἐν τῇ σουλτανική αὐτῇ, καὶ τὰ
 Ἑλληγ τὸ τε γένος καὶ τὴν θρησκείαν, ὥστε καὶ
 πρέσβος ἐστάθη εἰς τὸν τῆς Μοσχοβίας Τζήρον. Ἐ-
 γεννήθη ἐν Χίῳ, περὶ ἧς οἱ Ἑλληγες λέγουσι πα-
 ροιμιωδῶς ὅτι, ὅστις εἶδη γρόνυμον ἐκ Χίου εἶδε
 πρῶτον Ἰάπων. Ὡστε ἀποκτῆσαι τὴν φήμην προ-
 ρήμον ἀνδρὸς ἐκαλεῖτο ἐβραϊκῶς ὁ πρῶτος Ἰάπων.

Καὶ κατὰ πόσον μὲν αἱ σημειώσεις τοῦ περι-
 γητοῦ εἶναι ἀληθεῖς καὶ ἀν τῷ ὄντι ἢ τῆς σήμερον
 τοῦλάχιστον ψευδῆς παροιμία ὑπερήθε καὶ ἔλλωπο
 τότε ἀγροοῦμεν, τοῦτο μόνον παρατηροῦμεν ὅτι λέ-
 γει τόπος γεννήσεως τοῦ Παναγιώτου τὴν Χίον ἢ
 τῷ ὁ Κ. Παπαβήρηποδίου ἀναφέρει τὸ Βυζάντιον

ΑΣΤΕΙΣΜΟΣ. Ἡμέρας τινα ὁ στρατηγὸς Ῥά-
 πης ἐξῆτι παρὰ τοῦ αυτοκράτορος τὸν προβιθα-
 σμὸν δύο ἀξιωματικῶν « δὲν θέλω πλέον, ἢ
 περὶ ὁ Ναπολέων, τὰ προβιθάσω τόσους αὐτὸς ὁ
 διάβολος Βερθιὲ μὲ κατάρθωσε τὰ κάμω πολ-
 λὸς » ἔπειτα στραφείας πρὸς τὸν Ἀωριετῆ
 « εἰς τὸν καιρὸν μας, εἶπεν, ἐπροχωροῦμεν τόση
 γρήγορα ; ἐγὼ ἔμεινα πολλὰ ἔτη ὑπολοχαγός —
 ἴσως, μεγαλειότατε, ὑπέλαβεν ὁ Ῥάπης, ἄλλ' ἐ-
 τοις ἐκέρδησεν τὸν χαμένον καιρὸν. » Ὁ Ναπο-
 λέων ἐγέλασε πολὺ διὰ τῆς ἀπάντησιν καὶ παρ-
 χῶρησε τὸ ζητούμενον. Σ.

— 000 —

(*) Γράψε γῆρας.